

Hull a pelyhes fehér hó

Év végi jutalmazás

„Ruhapénz” formájában

Az egyetem oktatóinak és dolgozóinak idei évvégi jutalmazása némileg különbözik a tavalyitól. Akkor az egyetemen a bizonytalan 13. havi fizetés pótlására mindenki a havi nettó bérét fizették ki jutalomként, készpénzben. (Szerencsére később ezen felül felvehették a közalkalmazotti törvény alapján járó 13. havi fizetésüket is.)

Idén az egyetem anyagi nehézségei miatt csak a dologi kiadások terhére lehetett jutalmazási keretet létesíteni. E forrásból viszont

csak vásárlási utalványok formájában lehet az érintettek kezébe adni jutalmukat. Így egyetemünk minden főállású alkalmazottja a havi nettóbérének megfelelő értékű vásárlási utalványt kap. Hasonló módon jutalmazták a részfoglalkoztatású munkatársakat, illetve a nyugdíjasokat is. Az egyetem állásfoglalja, hogy a közalkalmazottakat megillető 13. havi fizetés ellenértékét az állami költségvetésből kell biztosítani az egyetem alkalmazottai számára.

1,4 millió

Még egy kis pénz!

Örömmel tájékoztatjuk az egyetem oktatóit, hogy a Közgáz egyik korábbi számában is megjelent, az MKM illetékeseinek elküldött leveleinkben foglaltak (pótlólagos bérkeretet kértünk) részben meghallgatásra találtak. Értesüléseink szerint 1,4 millió forintot kapunk, amit elsősorban a tanársegédek és az adjunktusok további béremelésére kívánunk fordítani.

VERESS JÓZSEF
rektorhelyettes

„Koppány vezér”-jelölt az egyetemen

Horn Gyula, a Szocialista Párt vezére volt a vendége a politikatudományi tanszék Választások 1994 című vitasorozatának, november 23-án. Ismét megtelt az I-es előadó. Ezen már el kell gondolkodni. Vajon a tömegkommunikációs nyilvánosság csorbulása mutatkozik meg a politikusok fórumainak rendszeressé váló látogatottságában? Vagy a választások előtt növekszik a politikai érdeklődés, úgy valahogy, ahogy a focik idején a focit iránt, amikor még a fociballt sose néző asszonyok is leülnek a tv elé a vb meccseinek idejére? Ki tudja? Talán egész más a magyarázat.

A „Koppány vezér”-jelölt címet szerintem azzal érdemli ki Horn Gyula, hogy a nép-nemzeti-keresztényszélsőjobbaldali-tradicionális-közér sztálybeli politikai erők éppen úgy akar-

nak elbánni vele szellemileg, mint ahogyan Koppány vezér járt fizikailag. Meg akarják semmisíteni, mint politikust, hogy felnégyelt szellemét széthordozhassák az ország négy sarkába, példát statuálva: így jár mindenki, aki népszerű mer lenni annak ellenére, hogy nem tagadja meg a múltját.

Horn egyébként azt mondta erről a fórumon, hogy személyével naponta 3-4 alkalommal foglalkoznak a kormányparti lapok, „Van rajtad sapka, nyuszika?” stílusban. (Ha nyilatkozik, akkor azért kötnek bele, ha nem, akkor azt írják, nem mer megszólalni, mert rejtetegetnivalója van.) A politikus is ember, nem marad hatás nélkül rá, ha egyeseknek az a legkedvesebb elfoglaltsága, hogy nap mint nap belé törlik a csukájukat. A szocialista pártvezér provokálása egyébként nem fog sikerrel járni. Ő ugyan-

is abszolút profi politikus. Ezen az esten is bizonyított: ezt: semmire sem felelt, amire nem akart felelni, és mindent elmondott, amit el akart mondani. Mindezt röviden tette és úgy, hogy mindig konkrét válaszokat adott. Pártjának biztosan, de talán az országnak is pechje, hogy nem miniszterelnöki alkat. Inkább egy olyan külügyminiszter lehetne, mint amilyen a szerencsés Genschert volt, aki hosszú évekig gyakorlatilag önálló külpolitikát folytatott, miközben „föltötte” többször cserélődtek a kormányfők.

A vitaest nem volt nagyon komoly hangvételű. Horn Gyula elmesélt például egy torgyános sztorit. Eszerint Torgyán József megállította őt a Parlament folyosóján és javasolta, hogy cseréljenek névjegyet. „Miért, Józsi-kám?” — kérdezte Horn. „Gyulám, a mi pártjaink

fogják megnyerni a következő választásokat. Ideje hát, hogy beszélőviszonyba kerüljünk egymással.” — így az indoklás. „Rendben van Józsi-kám, csak az a bibi, hogy neked olyan szélsőséges nyilatkozataid vannak.” „Nekem Gyulám? Nálam kiegyensúlyozottabb politikust nem találni egész Kelet-Közép-Európában.” Aki nem hiszi a sztorit, járjon utána.

Ami az MSZP választási érveit illeti, azokat a párt vezetőjének következő szónoki kérdésében lehetne összefoglalni: Vajon mire költötte az elmúlt négy évben felhalmozott külföldi tartozást a jelenlegi kormány? Mert a korábbi másfél évtizedben összegyűlt adósság azért ott van például a Duna-parti szállodasorban, megjelent az emberek egy jelentős részének élet-színvonalában is...

K. S.

XXXVI. ÉVFOLYAM, 17-18. SZÁM

ÁRA: 9 FORINT

1993. DECEMBER 9.

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

MEGJELENIK A NÉPSZABADSÁG ÉSA figyelo TÁMOGATÁSAVAL

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Központi Könyvtár, Folyóirat csoport
Budapest, 5. Pf. 489.1828
7-199. Tx: 202611 Tlx: 1174-910

Hogyan válhat a harmadéves diák negyedévevessé?

Egyetlen napirendi pont váltott ki hosszabb, több mint egyórás vitát a november 29-i egyetemi tanácsi ülésen. Mégpedig az egyetemi szakokra, a negyed-, ötödéves képzésre való bekerülés felvételi rendjének szabályozása. Ezt megelőzően Andorka Rudolf rektor gratulált Kupcsik Józsefnek kiüntetésé alkalmából és köszönetet mondott többéves egyetemi vezetői tevékenységéért. Mint mondta, Csáki Csaba és Kupcsik József általi kiüntetés bizonyítja, hogy a jelenlegi kormányzat elismeri a rendszerváltás előtt végzett kiemelkedő munkájukat is.

A testület megbízta az egyetemi ekvivalencia bizottságot, hogy a dékánokkal és a tanszékvezetőkkel egyeztetve készítsen javaslatot arról, hogy milyen feltételekkel fogadhatók el a Közgáz oktatásában azok a kurzusok, amelyeket külföldi egyetemeken végeznek el diákjaink. Össze kell állítani azoknak a tárgyaknak a jegyzékét, amiket a legfontosabb partneregyetemeken tanítanak és nálunk beszámíthatók.

Ezután vitatta meg az egyetemi tanács az egyetem graduális szintjére való bekerülés feltételeinek nyitott kérdéseit. Összesen 560-580-an kezdek majd meg a legújabb képzési rendszer tanulmányait ezen a szinten 1995 őszén. Kétharmaduk azok közül a jelenlegi másodikévesek közül kerül ki, akik harmadéves korukban a hallgatói rangsor felső kétharmadában helyezkednek el. A maradék helyekért a rangsor alsó harmadába került, alapidiplomával rendelkező közzgázos diákok, illetve a közzgazdasági (a társ. tud. kar esetében nem csak a közzgazdasági) felsőoktatás más intézményeiben, például a főiskolákon diplomát szerzett fiatalok versenyezhetnek majd. Mindhárom karon felvételi vizsgát kell tenniük a jelentkezőknek.

Az első probléma, amit a hallgatói tagozat képviselői vetettek fel, az volt, hogy az 560-580-as tervezett negyedéves létszám alacsonyabb a jelenlegi negyedévfolyam több mint 600-as létszámánál. Ha csak olyanok kerülnek erre a szintre, akik az első három évet is a Közgázon végezték el, ez akkor is létszámcsökkenést jelentene. Veress József rektorhelyettes ezzel kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogy még az 560 is 14 százalékos növekedést jelent a négy-öt évvel ezelőtti fel-

sőbb évfolyamos létszámhoz képest. Ezzel a növekedési aránnyal a Közgáz az egyik legdinamikusabban bővülő felsőoktatási intézmény. A másik vitapont az volt, hogy vajon nem túl durva szelekció-e az, hogy csak a diákok kétharmadának biztosított a tanulása a felsőbb évfolyamokon. A BKE-re 111 ponttal lehet bekerülni. ez önmagában erős rostát jelent. A gazdasági főiskolákra ennél kevesebb ponttal is be lehet jutni: milyen alapon készíti hát harmadévvégén az egyetem az idejára diákok jelentős részét versenyre főiskolák társaikkal? A válasz: ez a kérdés akkor lenne (lesz) igazán kérdés, ha a Közgáz az első három évben nem tud olyan színvonalú képzést nyújtani, ami garantálja, hogy a felsőbb évfolyamokon fennmaradó helyekre zömében az egyetem alsóbb évfolyamait elvégzett diákok kerüljenek és ne „külsősök”. Az egyetemnek alapszinten a gazdasági főiskolákon megszerzendő diplomával egyenértékű végzettséget

nyújtó oktatást kell nyújtania.

Végül vitatott volt a gazdálkodási, közzgazdasági és társadalomtudományi szakokra való kerülés felvételi vizsgáinak tartalma és követelményszintje. A szakok keretszámainak véglegesítéséről és erről a problémáról további egyeztető megbeszéléseket tart a három kar dékánja, helyetteseik, a HT három tagja és szakértőként Tóth Tamás, a külgazdasági tanszék vezetője. Tisztázni kell többek között azt, hogy például a gazdálkodási karon milyen súlyú felvételi tárgy a számvitel. A diákoknak ugyanis tudniuk kell, hogy aki közülük felvételi kérelemmel ebből a tárgyból, az jó, ha az első három éven tanul számvitel I-et, II-öt és III-at is, mert enélkül nem tudja majd teljesíteni a negyedévre jutás felvételi vizsgáját. Továbbá biztosítani kell, hogy a három kar követelményei azonosak legyenek, hogy a diákok ne a könnyebb bekerülés reményében, hanem tényleges érdeklődésük alapján jelentkezzenek egyikükre vagy másikukra. A felsőbb szint felvételi rendjének szabályozásáról februárban dönt az egyetemi tanács.

Ezt követően felperegtek az események a tanácsülésen. Gyors ütemben elfo-

gadták a Gazdaságtudományi Központ és a Sport Társadalomtudományi Központ megalakításának javaslatát (mindkettő a vállalatgazdaságtan tanszéken működik majd), valamint az elméleti közzgazdaságtan tanszék nevének megváltoztatását összehasonlító gazdaságtan tanszékévé. Támogatták a K+F menedzser és a logisztika és termelésmenedzsment másoddiplomás, posztgraduális képzési programok beindítását. Egyedül az aktuálisok (biztosítási matematikusok) posztgraduális szakképzésének beindítását nem tartották kellően előkészítettnek. (Erre a programra az érintett közzgazdasági és posztgraduális kari vezetők, illetve a szakértők egyeztető megbeszélése után, egy későbbi ülésen visszatér a testület.)

„Egyéb” hozzászólásként Dobák Miklós (szervezés tanszék) kifogásolta, hogy külön engedélyeztetési hercehurca után lehet csak szombaton és vasárnap dolgozni az egyetemen, feltéve, hogy az éppen szolgálatot teljesítő portás engedélyes hangulatban van, és beengedi az egyetemi dolgozót az említett napokon. Tóth Tamás gazdasági főigazgató ígéretet tett a jelenlegi szabályok felülvizsgálatára.

K. S.

A többség újra a Közgázra jönne tanulni

Elkészült az „ötödéves eredményeinek” elemzése, amely vissza tekintő módon, átfogó jelleggel ad információt az oktatás egészéről. Az anyag az 1988/89-es tanévben indult reform első évfolyamának öt évről ad képet. A kérdőíveket az évfolyam hallgatóinak egy része 1993 elején, utolsó féléves beiratkozásuk idején töltötte ki. A közzgazdasági karon a diákok 71, a gazdálkodásin 42, a társadalomtudományin 69 százaléka mondott ily módon véleményt az okta-

tásról. Összesen 189 hallgató vett részt a felmérésben. Statisztikai szempontból az ilyen jellegű hallgatói véleményezést az úgynevezett egyéb részleges felmérésekhez lehet sorolni, melynek eredményét nem lehet ugyan az egész évfolyamra kivetíteni, általánosítani (nem ismerjük a nem válaszolókat összetételét), de tömegességénél fogva hasznos információt nyújt.

Cikkünkben a diákok véleményének néhány részletét emeljük ki:

A REFORM Néhány célkitűzésének értékelése (1-5-IG)

Célkitűzés	Átlag	Válaszadók száma
Folyamatos tanulásra serkentés	2,21	188
Ismeretek egym. építése	3,10	188
Ismeretek spirális felépítése	3,19	186
Az egyéni érd. kielégítésére nagyfokú választási szab. ad	4,08	189

Az elmúlt öt évben pozitív élményt jelentő oktatók felsorolása kapcsán természetesen azoknak az oktatóknak a neve merülhet fel nagyobb gyakorisággal a kérdőív válaszadóinak körében, akik több hallgatótanítotnak a megkérdezett évfolyamánál. A pozitív élményt jelentő oktatók közül azoknak a nevét soroljuk fel, akiket legalább 10 hallgató emelt ki. (Zárójelben az említés gyakorisága

szerepel.) Sárközy Tamás (92), Dobák Miklós (39), Máttyás Antal (31), Denkinger Géza (26), Andorka Rudolf (25), Kerekes Sándor (24), Chikán Attila (23), Papp Zsolt (23), Száz János (23), Koppányi Mihály (22), Kaponyi Erzsébet (20), Forgó Ferenc (18), Veress József (14), Tóth Tamás (13), Reszegi László (12), Kindler József (Folytatás a 3. oldalon)

Megalakult a Diák Támogatásért Alapítvány

Két volt közzgázos diák, akik nem akarják megnevezni magukat, létrehozta a Diák Támogatásért Alapítványt. A szervezet célja a hallgatók és az oktatók szakmai munkájának támogatása, a hallgatók kulturális és öntevékenységének segítése, a kiemelkedően tehetséges diákok kibontakozásának elősegítése, hozzájárulás a diákok körében meglévő szociális egyenlőtlenségek korrigálásához, a diákok non-profit szférában alkalmazható menedzserképzetének szervezése, a hallgatók körében népszerű, elismerésre méltó nyugdíjas egyetemi oktatók és dolgozók támogatása, valamint egyetemünk működéséhez szponzorok szervezése és az alapítványi vállalkozások tiszta jövedelme jelentős hányadának átadása a BKE-nek.

Az alapítvány nyitott, ahhoz bármely bel- és külföldi természetes és jogi személy

(beleértve magánszemélyek társaságait is) csatlakozhat. A szervezet induló vagyona 200 000 forint, székhelye az egyetem, infrastruktúráját (iroda, telefon, fax) a „Közzgáz” Szolgáltató Szövetkezet biztosítja.

Az alapítványnak tagja lehet minden diákunk, diák öntevékenységi csoportunk, diák szervezeteink. Eddig belépett a HT, az Instruktorok, az EVK, valamint a „Közzgáz” Szolgáltató Szövetkezet.

Segélyakció Élelem a rászorulóknak

A hallgatói tagozat, a „Közzgáz” Szolgáltató Szövetkezet és az Erdei Ferenc Szövetkezeti Alapítvány koordinálja azt a segélyakciót, amelynek során mindenekelőtt élelmiszereket igyekeznek összegyűjteni karácsony előtt az arra rászorulóknak számára. Levélben fordultak a Magyar Rádió és a Magyar Televízió aelnökeihez, hogy intézményeik adjanak nyilvánosságot kezdeményezésüknek, és felkérték Fodor Istvánt, a független

parlamentari képviselők csoportjának vezetőjét, parlamentari befolyásának segítségével támogatni az akciót. A Duna Kenyérgyár Rt. nevében Polgárdi József vezérigazgató felajánlotta, hogy ezer embernek fejkenként egy kenyert és egy kalácsot adnak.

A szervezet kérte egyetemünk minden oktatóját, hallgatóját, az itt működő oktatói és hallgatói szervezeteket, hogy csatlakozzanak a gyűjtési akcióhoz!

Gólyakirálynő

Huszay Zita, aki az idei gólyabéli első szépségkirálynő személyével cáfolja azt a közhelyt, hogy a szép lányok csak buták lehetnek, ugyanis a mi kis királynőnk emelt szintre jár. De a „Légy szép és tartsd a szád!” elvárását sem teljesíti. Legyen bizonyosság erre a következő beszélgetés.

— *Hogyan kerültél be a döntőbe?*

— Először is a bál előtti héten 2-3 napig az első körbe szavazhattak az általunk szépeknek tartott gólyára. A csoportomban többen is mondták, hogy többször is rám szavaztak. Akkor tudtam meg, hogy bejutottam a döntőbe, amikor a verseny szervezői megkerestek és kérték, hogy vállaljam el a részvételt. Az az igazság, hogy először nem nagyon akartam, de végül meggyőztek.

— *Utána mi történt?*

— Minden döntősnek egy fényképet kellett leadni a

közönségszavazáshoz. Elmondták nekünk, hogy hány órára menjünk a színpadra, hogyan fog ez az egész zajlani... stb. Én különösen izgultam, hiszen ha jól megdöntöm, ez volt az első alkalom, hogy ekkora tömeg előtt „léptem a színpadra”. A többiek is eléggé izgatottak voltak, amit úgy vezetőnk le, hogy lázas beszélgetésbe kezdünk a színpad mögött. Ennek ellenére mindannyian — én is — poénnak vettük ezt az egészet.

— *Milyen érzés volt koronát viselni a fejedre?*

— Fantasztikus, bár ez nem igazi korona volt, hanem gumikorona, amit aztán oda kellett adnom, hogy vissza tudják vinni az Operaházba, ahonnan kölcsönözték.

— *És hát te nyerted meg végül a versenyt...*

— Elég sokan odajöttek hozzám a verseny után, többek között 3 fiú, akik a külkeresek nevében gratuláltak.

— *Bombáznak-e azóta szerelmes levelekkel?*

— Á, dehogyan. Csak a csoportfűzetben találtam néhány kedves beírást.

— *Mit szőtt a csoportod a hírtelen jött sikeredhez?*

— Nagyon örültek és büszkék voltak rám. De mára már elfelejtődött ez az egész, hiszen minden csoda három napig tart.

— *És az instruktorod?*

— Obelix volt a fő támogatóm. Buzdított, hogy induljak a választáson, hogy a csoport képviselvé legyem. Mikor nyertem, kaptam tőle egy pusztit gratulációként. Hát elvégre ő a legjobb instruktor.

— *Komolytalannak éreztetted a versenyt?*

— Egyáltalán nem, sőt nagyon is jónak tartottam azt, hogy a versenyt lebonyolító törekedtek arra, hogy ezt elkerüljék.

— *Azt mondják, hogy a közönségdíjas nyertes Sempberger Judit sokkal szebb, mint te. Mi erről a véleményed?*

— Ha nem vettem volna részt a versenyben, akkor biztosan rá szavaztam volna.

Negyökrü Kriszta

Külön utakon, közös cél felé

Az egyetemen nagyon sok kisebb-nagyobb szervezet működik. Majd mindegyik keresi helyét, szerepét, önálló megmutatkozásának lehetőségét, létének forrásait. Egyik-másik csak egzisztál, többen jól működnek, mások már a jövő forrásait mentik-gyűjtik. Együtt élnek, de sokszor arról se tudnak, mennyire egybeesnek céljaik, vagy milyen jól kiegészít(hetnék) egy-

több is juthatna a hallgatói célokra,

esetleg ahát a haszon is több lehetne. Keressünk új formákat.

A GI nem írt levelet (a rektorhelyettesnek és a KT

mást. Ilyenek az egyetemi szervezet részei, karok, tanácsok, hivatalok, csoportok és „centerek”, és ilyenek az egyetemen működő önálló szervezetek, alapítványok, KT, HT és gazdasági társaságok is. Néha összefognak, máskor gyanakszanak, mérgetek, de igazán nem találják egymást. Leveleznék.

Levelet írt a HT a GI-hez. A HT úgy látja, az egyetemen vállalkozók hasznából

lik érezni. Kevés a pénz mindenre, de különösen a szárnyaló igények kielégítésére. Kevés a bér, a lakástámogatás, a hallgatói tevé-

gatók, a dolgozók, az egyetem polgárai javára.

Alakítsuk meg a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemi Egyesületet.

Ki alakítsa meg?

A HT, az egyetem, a GI, a KT, mi négyen? Ne! Alakítsuk meg mi négyezren mind, az egyetemi polgárok, szervezetek és az egyetemen működő külső szervezetek.

Itt nem az a dolgunk, hogy kiszajátítsuk, hanem az, hogy szolgáljunk. Szolgáljuk az egyetemi polgárok közös érdekeit. Készítsük elő, szervezzük, ismerjük és ismertessük meg a célokát,

Hozzunk létre egy egyesületet

közös céljaink megvalósítására, és a kisebb közösségek céljainak hatékonyabb támogatása érdekében.

Az egyesület legyen mindannyiunk fóruma, kapjon és biztosítson jobb anyagi lehetőségeket az egyetemi polgárok céljai megvalósításához.

Gubcsi Levente Lajos,
a HT elnöke

Dr. Veress József
rektorhelyettes

Dr. Móczár József,
a KT elnöke

Tóth Tamás
gazdasági főigazgató

Mi lesz a Közzgáz DiákCentrummal!

A folyosói hír így szól: Ki akarják pályáztatni a KDC vezetőit. Az információ szerint a gazdasági igazgatóság nyílt pályázatot fog kiírni a posztjukra, aminek a pinceklubosok is indulnak. S mivel egy pályázatot bárki össze tud állítani, ráadásul a GI vezetője informálisan jó viszonyban van a pinceklub üzemeltetőivel, ezért kétségszerű, hogy szubjektívástól mentes lehet-e a pályázatok elbírálása.

Az ügyvel kapcsolatban Tóth Tamás gazdasági főigazgatótól megtudtuk, hogy korábban, még nem az egyetem alkalmazottjaként részt vett a pinceklub pályázatán, a jelenlegi üzemeltető szakértőjeként. A GI akkori vezetője ítélte meg úgy, hogy pénzügyileg (is) *Mervóéké* volt a legjobb ajánlat. Ami

még a látszatát is elkerülje annak, hogy személy szerint ő bárkivel „összefonódik”,

illetve, hogy a gazdasági igazgatóság bármilyen pályázat elbírálása során, bár-

szólítsunk meg mindenkit, kérdezzük meg mit is akar, hogy tudjuk, mit kell akarunk.

Most bizonyítsuk be, hogy a külön utak összefut(hat)nak a közös cél elérése érdekében. Mutassuk meg, hogy egyetértünk egymással, és nem csak egyet értünk (ki) mások szavaiból. Szervezzük meg a hallgatókat, dolgozókat, a vezetőket is, ne sikkadjon el a cél kis csatározásokban.

Az egyetem életünk része, s itt az életünkről van szó. Az életünk minőségéről.

Egyetemi Polgárok!

tetteket, *Mervó Józsefet*, a Közzgáz Pinceklub vezetőjét, *Radáci Lászlót*, a pinceklub PR menedzserét és *Kelemen Zoltánt*, a Közzgáz DiákCentrum vezetőjét kérdeztük az újról alkotott véleményükről. A beszélgetés december 1-jén, szerdán este volt. Akkor abban maradtunk a három résztvevővel, hogy pénzügyi átnézni, mit írt az új-

a cikk ellenőrzése nélkül ne jelenjen meg.

Ezért a pinceklubosokkal folytatott beszélgetésről most csak az újságíró interpretációját tudjuk közreadni. *Mervóék* természetesen a Közzgázhoz közelebb, február elején megjelenő számban „első kézből” ismerethetjük álláspontjukat.

E sorok írója úgy emlékszik: *Mervó József* is meg erősítette, hogy *Tóth Tamás* üzleti kapcsolatban, jó viszonyban van az egyetemen kívül. Ez azonban nem befolyásolja kettőjük egyetemi üzleti kapcsolatát. A pinceklubnak ugyanúgy teljesítenie kell az egyetemmel szemben vállalt kötelezettségeit, mint bármely más itteni bérllőnek, a gazdasági főigazgató ugyanúgy megköveteli tőlük szerződésük

ságíró az elhangzottakról. A cikk csütörtök délelőttre elkészült, a PR manager átvette a pinceklubosok példányát azzal, hogy átolvassa, korrigálva másnap lapzártá előtt visszajuttatják a szöveget a szerkesztőségbe. Pénteken reggel telefonált a pinceklub egyik munkatársa. Átadta főnöke üzenetét, miszerint a klub vezetője elutazott és azt kéri,

betartását, mint az egyetem többi üzletfelétől.

A beszélgetés során úgy értettem, hogy a pinceklubosok természetesen tartják, hogy az egyetem az itt folyó vállalkozási tevékenységeket a lehető legkifizetőbbé akarja tenni. Ennek része, hogy nyílt, korrekt pályázati rendszerben lehessen hozzájutni az egyetem egyes területeinek bérleti jogához. Úgy tűnt, olyan pályázati formára gondoltunk, amelyben össze lehet hangsúlyozni az egyetem különböző csoportjainak érdekeit. A pályázatok elbírálásában például részt vennének a hallgatók képviselői, a HT, akik megkövetelnék a pályázótól, hogy ajánlatuk összeállításakor — akár anyagi hasznuk rovására is —

„A külön utak összefuthatnak”

elnőkének). Megkérdezte a véleményüket. Ülünk le, beszéljük meg együtt.

Gazdálkodjunk okosabban. Szervezzük összehangoltabban életünket,

ne költsünk ugyanarra párhuzamosan,

inkább szólítsuk meg egymást. Aki(k) önálló szervezettel (személyiséggel) is rendelkezik, azoknak könnyebb.

Az egyetem jogi személy, az alapítványok is azok. Az egyetem belső egységei már nem, de a HT és a KT sem. Hogy lehet így egyenlő esélyeket teremteni az egyetemi polgárokhoz?

kell egy szervezet,

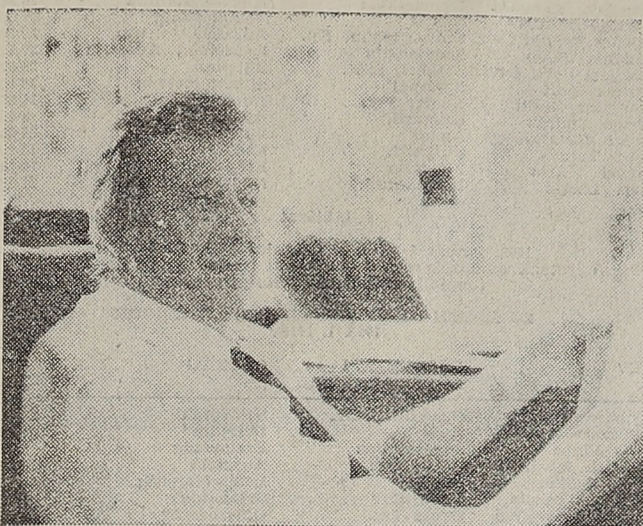
amely elég erős lehet pénzügyileg, mert sokoldalúak a forrásai, aki viheti a BKE zászlaját ha sponzort keres, aki a „nagyokig” is eljut, aki nagyot is tud kérni, és kapni. Kell egy szervezet, aki segíteni tudja a kisebbeket, aki tartalékok is tud képezni, aki sok mindenféle tud finanszírozni, széles igényeket kielégíteni.

Kell egy szervezet, aki részesedhet az egyetemi vállalkozások hasznából, aki ismeri az egyetemi polgárok széles rétegeinek igényeit, és kész a csoportigények kielégítésére is.

Kell egy szelep, ahol a maradék pénz nem elfolyik, hanem megmenthető a hall-

A vizsgán jelen van a szembenállás és a harmónia

Tudom, hogy vizsgák előtt mi, diákok, gyakran „filózunk” azon, mikor milyen lehet a kedve a vizsgázató tanárnak, vajon inkább az első időpontokban érdemes szövelizni, vagy minél későbbre halasztani, reggel vagy délután stb. A vizsgázató pszichológiája sokunk számára érdekes lehet. Hogyan éli meg egy viszonylag sok diák tudását felmérni köteles tanár a hosszú számonkérési időszakot — erről kérdeztem Szalay Lászlót, a jogi tanszék docensét. Lehet, hogy az ő esete nem tipikus. De minél több oktatónak hasonló a hozzáállása, annál könnyebb mindkét félnek „tülesni” az elkövetkezendő néhány héten.

— Mennyire jelent megpróbáltatást önnek a hosszú vizsgaidőszak, a szóbeli számonkérés?

— Számomra a vizsgázás nem teher. Alapvetően szeretem a hallgatókat, megpróbálok magam beleélni a helyzetükbe, empátiával számolni velük. A jóindulatot tételezem fel róluk, ill. azt, hogy a hallgató tanul, hiszen a többség emiatt jön ide. És ha tanul, akkor tud is. A művészet az, hogy ezt a tudást kihozzuk belőle. A gazdasági jog esetében pl. ez

azért nehéz, mert a jogdefiniókkal dolgozik, sajátos a nyelvezete. A diákok általában tudják az anyagot, csak nem pontosan, kell egy kis rásegítés. Persze mindig van néhány link ember, de ezért nem szabad haragudni, ez természetes, ez a dolguk. A hallgató-oktató viszonyban mindig jelen van a szembenállás és a harmónia. De mindezt érzelmi töltettel kell átfogni, nagyfokú türelemmel. Persze néha én is bepöccenek.

Telefonzűrök

Sok telefonvonal süket volt, illetve nagyon rossz minőségű, recsegő vonalat adott az elmúlt időszakban az egyetemen. Németh Béláné műszaki osztályvezetőtől megtudtuk, hogy a gondok akkor keletkeztek, amikor a Nagycsarnok felújítása során elszakították azt a kábelköteget, amely az egyetem is összekötötte az új,

István telefonközponttal. Ennek kijavítását az építkezéstől teszi függővé a MATÁV, tehát nem tudjuk pontosan, mikortól lesznek újra megbízható vonalaink. Addig, amíg a hibát kijavítják, a Belvárosi központ régi, lerobbant vonalain kell telefonálnunk. Ezek a rossz kábelek viszont a legkisebb csapadéktól beázhatnak.

vegyék figyelembe a diákok kulturális igényeit, alacsony jövedelmét és a többi.

A gazdasági igazgatóság csak az egyik szereplője lenne az ilyen nyílt pályázatoknak, a GI vezetője pedig gyakorlatilag csak aláírná annak a pályázatnak a megbízási szerződését, akit a bírálathoz résztvevő összes érdekelt ajánlana.

A beszélgetés során az a benyomás alakult ki bennem, hogyha az egyetem pályázatot ír ki a KDC által péntekenként használt területek hasznosítására, a pincklub üzemeltető gárdája bizonyára indulni fog azon. Ezt az egyetem hallgatóinak,

oktatóinak és gazdálkodó szervezetének érdekeit is szolgáló, normális üzleti versenynek tartanak, amin szerintünk inkább a „bentlétők”, az üzletet, jelen esetben a KDC működését belülről ismerők vannak előnyben.

Kelemen Zoltánnak éppen ellenkező a véleménye a KDC-t érintő esetleges pályázattal kapcsolatban. Ha a KDC által használt területek hasznosítására a pályázatot irnak ki, az gyakorlatilag azt jelenti, hogy

a klub két függetlenül vezetődőjét az utcára teszik,

hiszen ők jelenleg az egyetem alkalmazottai. Persze, a pályázat ondulhatnak, de ehhez előbb le kell tenniük az asztalra legalábbis a szándéknyilatkozatát annak, hogy önálló vállalkozást alapítanak a pénteki bulik szervezésére. Attól tartanak, ez eleve hátrányos helyzetbe hozná őket egy már működő

pályázat során elsődleges szempont az lenne, ki mennyit ígér az egyetemnek.

Márpedig a KDC célja sohasem kizárólag az volt, hogy minél jobban megko-

bt-vel vagy kft.-vel szemben.

Az egyetem gazdálkodási szervezetének több olyan alkalmazottja is, aki eddig látszólag elégedett volt a KDC gazdálkodásával, mostanában — informális beszélgetéseken — felteszi a kérdést, vajon elég pénzt hoz-e a KDC az egyetemnek. Ez a KDC-ek szerint arra utal, hogy egy esetleges

passza a vendégeit, hiszen akkor még a WC használatáért is pénzt kérhettek volna...

— Ezt a „bepöccenést” mi váltja ki?

— Az, ha a hallgató többet képez magáról, mint amennyit tud, és agresszív, vagy palira akar venni. Ez utóbbi egy szubjektív reakciót vált, hiszen az embert nem objektív hangulatok befolyásolják. Nincs olyan oktató, aki tökéletes lenne ilyen szempontból. Velem már előfordult, hogy egy hallgatóm elmondta, az édesanyját baleset érte, nem tudott készülni, én megelégedtem a jegyét. A partneriséget, a kölcsönös bizalmat nagyon fontosnak tartom.

— A vizsgaidőszak vége fele sem fárad?

— Engem a hallgatóval való kommunikációs viszony nem fáraszt. Ebben a monotón-élménytelen oktató-hallgató kapcsolatban élmény is a diákkal való találkozás. Az én vizsgáim kommuni-

kációs vizsgák. Több vizsgázót hívok be egyszerre, beszélgetünk, gyakorlati példákat keresünk az anyaghoz. A diákok meghallgatják egymást, és a jegymegajánlás egyöntetű támogatással jön létre. A nap vége felé sem fásulok el, hiszen általában húsz embernél többel nem foglalkozunk, amit nem tartok soknak.

A szóbeli vizsga fenntartása és fejlesztése mellett vagyok. Az írásbeli számonkéréssel a vizsgázás elszemélytelenedik, dehumanizálódik.

Minden tanárnak különböző a mentalitása. Nekem apám, nagyapám, dedapám tanár volt, talán ez is az oka, hogy nem azt keresem, hogy mit nem tud a diák, hanem hogy mit tud. Ez egy oktatásfilozófiai alapkérdés, valaki elfogadja, valaki nem.

Katka

Gyakorlatiasabb alapképzést!

A többség újra a Közgázra jönne tanulni

Erősen megoszoló vélemények

(Folytatás az I. oldalról)

(12), Halek Tibor (11), Rapcsák János (11), Szarvas Beatrix (11), Csekő Imre (10), Szentés Tamás (10).

Az alapképzésből hiányolt témákra, ismeretközökre vonatkozó kérdésre válaszolva a hallgatók nagyobb súlyt helyeznének a gyakorlatra és a problémamegoldásra. Kevés az alapképzés ideje alatt az egyéni feladatmegoldás, az esettanulmányok feldolgozása. Többen hiányolták a gyakorlati jogi, vállalkozási és adózási ismereteket. Felmerült az is, hogy szükség lenne egy komoly pszichológiai tantárgyra, kommunikációs készséget kialakító és fejlesztő kurzusra. A magyar gazdaság jelenlegi helyzetével foglalkozó tárgyat is több hallgató hiányolja az alapokta-

tásból, továbbá egy olyan szemináriumot, amely az aktuális gazdasági szabályozókkal foglalkozik. Az ötödik év vége felé érzik hiányát a hallgatók a gyakorlatias, magas színvonalú számítástechnikának, például a táblázatkezelő programok vagy szövegszerkesztő használatának.

A hallgatók nagy része nincs megelégedve a nyelvi képességgel. Természetesen ez alól sok kivétel van és van olyan is, aki megfogalmazza, hogy tanszékeként, illetve tanáronként nagyok a különbségek. Sokan kiemelik elégedetlenségüket az angol tanszékekkel, a másik póluson pedig elégedettségüket az orosz és német tanszékekkel kapcsolatban.

A főszakirányok megítélésében a hallgatók véle-

ménye nagyon megoszlott. Egy részük elégedett volt a főszakirányával, érdekesnek, színvonalosnak, jónak, hasznosnak tartotta. Azt tapasztalták, hogy az oktatók is rendszeresen készültek az órákra, jó együttműködést alakítottak ki a hallgatókkal, a tananyagot megfelelően osztották el és igyekeztek naprakész és hasznos ismereteket nyújtani. A hallgatók másik részének csalódást okozott a főszakirány, nem azt adta, amit vártak tőle, a tananyag sokszor nem volt

megfelelő színvonalú, az utolsó pillanatban állították össze. Többen panaszkodtak arra, hogy kezdetben a főszakirány órái tartalmasak, programokkal teliek voltak, ám ez később ellaposodott, „elfogyott a mondanivaló”. A megígért programoknak csak a töredéke valósult meg, a számonkérések pedig egyenlőtlen hasznos ismereteket nyújtani. A hallgatók másik részében szükségesnek tartották volna a tananyag változtatását, a gazdaság jelenlegi problémáihoz való anyag sokszor nem volt

AZ EGYETEMEN OKTATÓ TANÁROK FELKÉSZÜLT-SÉGE-NEK ÉS OKTATÁSI FEGYELEMÉNEK MEGÍTÉLÉSE (VÁL- LASHADÓK SZÁMA: 160)

Oktatók	hány	százaléka	Felkészültségben	Tanítási fegyelemben
Jó			47	44
Elfogadható			34	34
Rossz			19	22
Összesen:			100	100

A szakszemináriumokról azt adta, amit vártak tőle, alkotott vélemények rendkívül polarizáltak. Egy részük esetében vagy nem riadnak másikat részét a diá- lóval egyáltalán óra — ezt kok érdekesnek, hasznos- sajnos elég sokan megem- nak, jónak tartották — litették —, vagy ha volt esetleg a leghasznosabbnak óra, azt semmitmondónak, és legérdekesebbnek — és komolytalannak, időpazar- ami lényeges: önálló mun- lának tartották, mert nem kára készítette őket.

RÉSZT VETT-E KÜLFÖLDI RÉSZKÉPZÉS- BEN

Válasz	Fő	Százalék
Igen	31	17
Nem	156	83
Összesen:	187	100

A tanár-diák kapcsolatot panaszkodtak a személyte- sokan jónak tartják az len, nagyüzemi tömegké- egyetemen. A legtöbb ta- zésre. Vannak olyanok is, nárt nyitottnak, készséges- akik ezt nem igénylik, sőt nek látják. A válaszolók egy-egy hallgató szerint nagy részének volt valami- úgymond „nem biztos, hogy ilyen személyes, illetve szo- ros szakmai kapcsolata lyes kapcsolatokat teremt”, egyes tanárokkal. A leg- Változó a válaszolók meg- többen szinonimaként hasz- nálták a személyes és szak- is, hogy kin, illetve min mai jelzőt, de voltak, akik műlik a szorosabb kapcs- élesen megkülönböztették latok hiánya. Körülbelül ezeket. Sokan nagyon hiá- ugyanannyian vannak, akik nyolták a személyes kon- szerint az oktatókon, a hall- taktust (esetenként össze- gatókon, illetve mindkét fé- vetve a középiskolával), és len egyaránt műlik.

HA ÚJRA KEZDENÉ, ÚJRA IDE JELENTKEZNE-E?

Válasz	Fő	Százalék
Igen	164	92
Nem	15	8
Összesen:	179	100

Az ötödéves felmérést a jai megkapták a véleménye- hallgatói véleményezések- zés végeredményét összeg- kel foglalkozó munkabizott- zó dokumentumot. A no- ság készítette. Tagjai: okta- vember 29-i ülésen úgy fog- tók: Kerékgyártó Györgyné, laltak állást, hogy az anyag Csepai János, Horváth Ist- nagyon jó, az ilyen jellegű, vannée, Sugár András és évről évre elkészülő fel- Vidor Péter. Hallgatók: mérés eredményeit figye- Szabó Katalin és Benkő Pé- lembe kell venni az egye- ter. Az egyetemi tanács tag- temi oktatásban.

K. S.

KÜLFÖLDI UTAZÁSAINK

Egyetemi támogatás az 1992/93-as tanévben

Az egyetemi vezetés hivatalba lépésétől kezdve közé teszi az egyetemi erőforrásokból a külföldi kiküldetésekhez adott támogatásokkal kapcsolatos információkat. Ez alkalommal az 1992/93-as tanév utazásaihoz kapcsolódó pénzügyi támogatások listáját adjuk közre (1., 2., 3. és 4. táblázat). Mint korábban is, különbséget teszünk az

egyéni kezdeményezésű,

illetve az

egyetem által kezdeményezett

utazások között. Az előbbiek esetében a támogatás maximális összege behatárolt. 1993 februárjáig egy-egy kolléga éves szinten maximum 30 000 Ft támogatást kaphatott, függetlenül az éven belüli utazásainak számától. Ezen összeget az Egyetemi Külszolgálatok Bizottsága az említett időponttól

40 000 Ft-ra emelte.

Továbbra is érvényben maradt viszont az a korlát, hogy egy utazás alkalmával a felmerülő útiköltség maximum 80 százalékát fizeti az egyetem, míg 20 százalékot az utazónak kell viselnie.

Az elmúlt tanévben — az előző évhez képest — bizonyos változások figyelhetők meg az utazási támogatások szerkezetében és színvonalában. Szembetűnő különbség az, hogy az utaztatott tanárok száma 112-ről jelentősen, 62-re csökkent.

(5. táblázat). Ugyanakkor az összes külföldi kiküldetésen belül az egyéni kezdeményezésű utak továbbra is többséget mutatnak, de már jóval kisebb mértékben haladják meg az egyetem által kezdeményezett külföldi utak számát.

Amíg az egy főre adott támogatások mértéke a magánkezdeményezésű utak esetében a két tanévben lényegében megegyezik, addig az egyetemi vezetés által indított utazások esetében — a közben bekövetkezett áremelkedések ellenére — mintegy 5 százalékos csökkenés figyelhető meg. Ennek magyarázata az, hogy több út esetében a költségeket lényegében a meghívó fél fizette, s mi csak szerény összegű (30 százalékos) napidíj-kiegészítést adtunk.

Nem állítható azonban, hogy 1992/93-ban kevesebb oktató, illetve kutató utazhatott tudományos konferenciára, tölthetett el hosszabb-rövidebb időt valamelyik partner egyetemünkénél. A TEMPUS keretében, illetve különböző kutatási pénzekből finanszírozva — a listakon szereplőkön kívül — további kollégák utaztak. Továbbá, és ez jelentős változás, a FEFA-programok révén egyre több kolléga kaphat — elsősorban rövid — tanulmányutat külföldre, illetve vehet részt konferenciákon. Összességében azt mondhatjuk, hogy a

kiutazások száma az elmúlt tanévben tovább nőtt.

Az 5. táblázat szerint a tanévben valamivel több, mint egymillió forinttal kisebb a külföldi utaztatásokra elköltött pénz összege. Ha azonban figyelembe vesszük azt, hogy az amerikai business schoolok által szervezett programon részt vett 12 kollégának 932 000 Ft összegben adtunk útiköltség-támogatást, akkor a kép alaposan megváltozik. Ez azt jelenti, hogy a kifizetések összege lényegében azonos a megelőző tanévvel, és ennyiben a FEFA-utaztatások majdnem teljes volumenükkel a külföldi tanulmányutak további bővülését eredményezték.

Az egyetem a jövőben

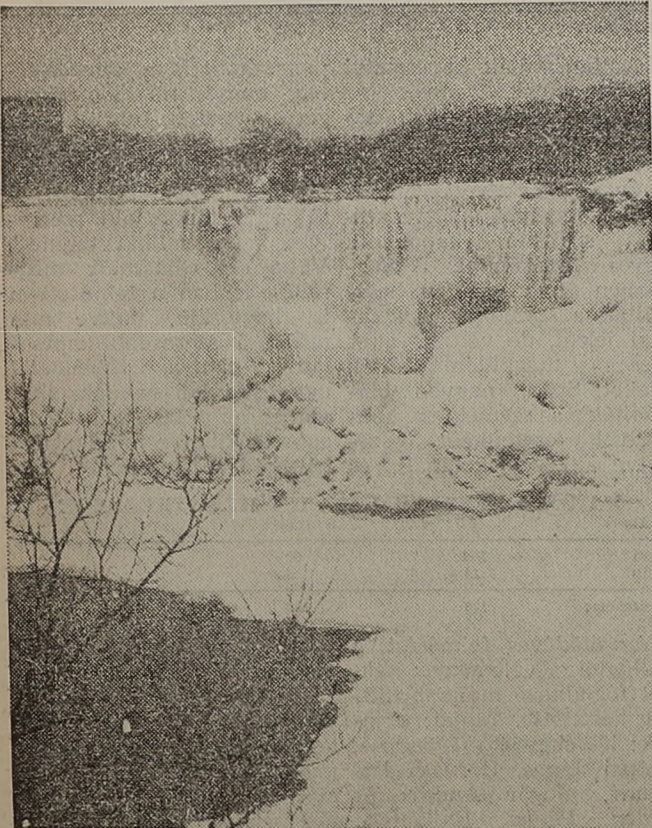
bővíti az adott támogatás körét.

Az Egyetemi Külszolgálatok Bizottsága legutóbbi ülésén hozott döntés szerint

60 dollár összeg erejéig

támogatja az egyéni tagsági díj fizetését a nemzetközi szakmai társaságokban, ha az konferenciára való utazással esik egybe és az illető előadással szerepel a tanácskozásban. A nemzetközi társaságok vezetőségében dolgozó kollégákat és a külföldi akadémiák tiszteletbeli tagjait is megilleti ez a kedvezmény.

Az egyetem támogatásával megvalósuló külföldi kiküldetések mellett viszonylag szép számmal hirdettünk meg ösztöndíjakat részben a hallgatóknak, részben (főleg) oktatóknak. Ezekről a lehetőségekről a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának (NKO)

Jégesés

HÍRLEVELEBEN

adunk tájékoztatást, amelyet minden szervezeti egységnek, illetve magasabb beosztású vezetőknek rendszeresen megküldünk és a Nemzetközi Igazgatóság hirdetőtábláján kifüggesztünk. Sajnos tapasztalataink arra figyelmeztetnek, hogy a tanszéki kollégák jelentős része nem ismeri a hírlevelet annak ellenére, hogy ez év januárjától már a 11. számot postáztuk a címzetteknek. Ezért kérek minden kollégát, hogy a tanszéken beszéljenek erről és találjanak megoldást arra, hogy az NKO-hírlevél INFORMATÍCIÓI — MINDENKI SZÁMÁRA TELJESKÖRŰEN HOZZÁFÉRHETŐEK LEGYENEK.

Biztos vagyok abban, hogy a jobb tájékozottság eredményeként többen, illetve gyakrabban lehetnének résztvevői kollégánk a nemzetközi szakmai fórumoknak, s növekedhetne a nemzetközi szakmai közéletbe bekapcsolódó kollégáink száma. Ez nagyon fontos az egyetem számára is. Ezért is: Érdemes olvasni az NKO HIRLEVELET!

FORGÁCS CSABA nemzetközi igazgató

1. táblázat
1992. július 1-jétől 1992. december 31-ig kiutazó egyetemi dolgozók részére kifizetett egyetemi támogatások (napidíj, szállás, útiköltség, egyéb)

EGYÉNI KEZDEMÉNYEZÉSU UTAZÁSOK 1992. II. félév

NEV	SZERVEZETI EGYSÉG	ORSZÁG	TÉNYLEGES KÖLTSEG
Abel Zsuzsanna	Vállalatgazd.	Ausztria	13 049
Bradean E. Nelu	Német	Németország	10 973
Csepai János	MSZI	Németország	5 514
Csepai János	MSZI	Németország	2 346
Erdőgh Miklós	Angol	Belgium	30 000
Hrubos István	Szociológia	Svédország	26 647
Korompai Attila	Jövőkutatás	Anglia	25 000
Liget Sándor	Pénzügy	Anglia	30 000
Istvánffy Hajna	Külgazd.	Olaszország	26 447
Nagy Beáta	Szociológia	Ausztria	9 453
Pozsonyi László	Jövőkutatás	Franciaország	14 718
Spéder Zsolt	MTMI	Németország	14 636
Tóth Ágnes	Marketing	Hollandia	30 000
Zsidó Vilmos	Levéltár	Németország	8 800
Zsolnai László	Váll. Gazd. tan	Svédország	30 000

2. táblázat
1992. július 1-jétől 1992. december 31-ig kiutazó egyetemi dolgozók részére kifizetett egyetemi támogatások (napidíj, szállás, útiköltség, egyéb)

EGYETEMI KEZDEMÉNYEZÉSU UTAZÁSOK 1992. II. félév

NEV	SZERVEZETI EGYSÉG	ORSZÁG	TÉNYLEGES KÖLTSEG
Andorka Rudolf	Rektor	Németország	55 080
Forgács Csaba	Nemz. Ig.	Németország	42 494
Gál Péter	Világazd.	Németország	18 243
Hoós János	Jövőkutatás	Lettország	3 570
Hoós János	MTMI	Lengyelország	2 484
Horváth József	Elm. Közg. tan	Lengyelország	2 484
Istvánffy Hajna	Külgazd.	Németország	18 243
Mészáros Tamás	Gazd. Kar	Lengyelország	18 125
Palánkai Tibor	Világazd.	Németország	18 243
Rajki András	Külgazd.	Görögország	17 657
Simon Judit	Marketing	Ausztria	4 495
Sipos Zoltán	Külgazd.	Lettország	3 570
Sipos Zoltán	Külgazd.	Lengyelország	2 484
Tóth Tamás	Külgazd.	Németország	18 243
Varjas Pál	Marketing	Ausztria	4 495
Végső Béla	Külgazd.	Németország	18 243
Zelkó Lajos	Pénzügy	Németország	18 243

3. táblázat

1993. január 1-től 1993. június 30-ig kiutazó egyetemi dolgozók részére kifizetett egyetemi támogatások (napidíj, szállás, útiköltség, egyéb)

EGYÉNI KEZDEMÉNYEZÉSU UTAZÁSOK 1993. I. félév

NEV	SZERVEZETI EGYSÉG	ORSZÁG	TÉNYLEGES KÖLTSEG
Agh Attila	Politikatud.	Luxemburg	22 536
Bradean E. Nelu	Német	Belgium	22 872
Bradean E. Nelu	Német	Ausztria	3 917
Erdőgh Miklós	Angol	Japán	40 000
Fekete Éva	Angol	Skócia	25 508
Honszki-GabrieHa	Politikatud.	Franciaország	25 639
Kaponyi Erzsébet	Nemzetközi	Nagy-Britannia	19 864
Károlyi Andrea	Német	Németország	24 216
Kovács Sándor	Szám. techn. kp.	Ausztria	10 002
Ladányi János	Szociológia	Francia., Ausztria	37 536
Magyari Beck István	Emberi Erőf.	Belgium	25 622
Patkós Judit	Spanyol	Spanyolország	10 000
Pongrácz Judit	Német Tsz.	Németország	11 562
Simon András	Külgazd.	Ausztria	8 126
Topál Katalin	Angol	Skócia	25 308
Tóth Tamás	Külgazd.	Cseh/Szlovákia	19 492
Ujvári Márta	Filozófia	Franciaország	16 181
Vass László	Politikatud.	Nagy-Britannia	31 231

4. táblázat

1993. január 1-től 1993. június 30-ig kiutazó egyetemi dolgozók részére kifizetett egyetemi támogatások (napidíj, szállás, útiköltség, egyéb)

EGYETEMI KEZDEMÉNYEZÉSU UTAZÁSOK 1993. I. félév

NEV	SZERVEZETI EGYSÉG	ORSZÁG	TÉNYLEGES KÖLTSEG
Branyiczki Imre	Gazdalk. Kar.	Szlovénia	20 720
Halász Géza	Aula	Belgium	38 484
Hoós János	Jövőkutatás	Esztergom	3 426
Horváth Istváné	Orosz Tsz.	Ausztria	2 593
Kánai Zoltán	MSZI	Lengyelország	62 934
Mészáros Tamás	Gazd. Kar	Szlovákia	6 513
Mihalik Istváné	Orosz Tsz.	Olaszország	8 842
Rajki András	Külgazd. Tsz.	Hollandia	24 085
Szabó Imre	MSZI	Lengyelország	62 934
Varjas Pál	Marketing	Németország	11 184
Varjas Pál	Főtákar.	Franciaország	37 491
Veress József	Tud. rekt. hely.	Franciaország	33 747

Megjegyzés: A kimutatott összegek nem tartalmazzák az egyetemi gépkocsival történő kiutazás benzinköltségét és sofőrrel kapcsolatos kiadásokat. Ugyancsak nem szerepel a kimutatásban a SOROS ösztöndíjasoknak nyújtott útiköltség-támogatás, valamint azon útiköltségek támogatása sem, amelyeket az egyetem az öt amerikai vezető business school továbbképzési programjain részt vevő egyetemi kollégáknak adott.

5. táblázat

Egyetemi forrásból támogatott külföldi tanári kiküldetések összefoglaló adatai az 1991/92. és az 1992/93. tanévben*

Év	Egyéni kezdeményezésű		Egyetemi kezdeményezésű		Egy főre, Ft	
	Támogatás össz., Ft	Fő	Támogatás össz., Ft	Fő		
	Kiküldetések					
1991. IX–XII.	506 555	31	16 340	434 755	24	18 115
1992. I–VI.	771 389	36	21 425	552 734	21	26 300
1991/92. összesen:	1 277 944	67	19 074	987 489	45	21 944
1992. VII–XII.	277 583	15	18 505	266 396	17	15 670
1993. I–VI.	379 615	18	21 089	312 863	12	26 072
1992/93. összesen:	657 198	33	19 915	579 259	29	19 974

* A SOROS, valamint az öt amerikai business school által a kelet-közép-európai tanároknak szervezett programon részt vett kollégáknak adott támogatások nélkül.

Vajon miért volt ez a zárkózottság?

Nem lesz dobogós Kuncze Gábor a „Ki tud nagyobb bat mondani” versenyben, mert míg Torgyán József a '94-es választásokra a kiszáradt teljes győzelmét jósolta, Surján László, a KDPN-nek a legutóbbi 6 százalék helyett 15–20 százalékot vár, s Orbán Viktor a Fidesz mandátumok meghatározására számít, addig az SZDSZ miniszterelnök-jelöltje csak a '90-es szabad demokrata eredmény megismétlődését várja. De lehet, hogy csak higgadságot és realitásérzetet tükröztek Kuncze szavai a Választások 1994 idejű utolsó vitaestjén, december 2-án. Az SZDSZ frontembere szerint a legtöbb rivális párt komoly belső ellentétterekkel küzd, egyedül pártja van túl a belső viták rendezésén, így nyugodtan készülnek a választásokra. Kuncze Gábor szerint a '94-es választások tetje, hogy létrejön-e egy olyan koalíció, mely a gazdaság rendbetételét tekintve elsődleges feladatának. Véleménye szerint egy ilyen kormányban az SZDSZ benne lesz. Addig is a szabad demokraták a választási kampányban a gazdaságpolitikára fognak koncentrálni.

Az SZDSZ miniszterelnök-jelöltje nem ígért felelősen: ha kormányra kerülnek az első évben a jelenlegi folyamatok stabilizálására van lehetőség. Az ezt követő években a növekedés megindulásának feltéle-

leit kell megteremteni, s legkorábban a következő parlamenti ciklus végén kezdődhet a gazdaság növekedése. A szabad demokraták adócsökkentéssel és más kedvezményekkel a vállalkozói beruházás életkötését tartják szükségesnek, ennek forrását a költségvetés kiadási oldalának tételes felülvizsgálatával remélik előteremteni. Dereglációval és stabil szabályozó rendszer megteremtésével a gazdasági szereplőknek kívánunk biztonságot teremteni.

Több kérdés is feszegette az SZDSZ és a Fidesz viszonyát. Kuncze szerint a Fidesz az egyetlen olyan párt, amellyel könnyen össze tudják egyeztetni elveiket, programjukat és amellyel együtt tudnak működni, habár a fiatal demokraták parlamenti munkája Kuncze szavaival „néha komolytalan”. Az SZDSZ vezetője szerint pártjában Fodor Gábor rendkívül szimpatikus, de arra a kérdésre, hogy fog-e SZDSZ színeben politikai szerepet vállalni a Fideszből kilépett politikus, Kuncze azt válaszolta, hogy arról Fodor Gábor maga dönt.

Nagyjából ennyi konkrétumot lehetett a miniszterelnök-jelöltől kihűzni, többnyire általános, a lényegét megkerülő válaszokat adott. Pedig az I-es előadó közönsége nagyon igényelte volna, hogy alaposabb képet kapjon az SZDSZ elkép-

zeléseiről. Hála a kérdezők erőszakosságának (valaki fel is szólította Kunczét: „konkrét kérdésre konkrét választ”), olykor sikerült a szabad demokrata politikust precízebb válaszadásra kényszeríteni, s ilyenkor lényeges információkat tud-

Gumitalanítás

Pocsékul ki van „dekorálva” a kimustrált rágólkal egy-egy buli után az aulá közege. A takarítónő kis sámliján egy spaklival a kezében jó ha 10–15 rágó felvakarására képes, egy alkalommal, miközben leszakad a csuklója. Mindezt látva úgy határozott Bak Sándor, hogy valamit tenni kell. Csinált egy ügyes kis szerszámot, amivel könnyűszerrel megtisztíthatja az

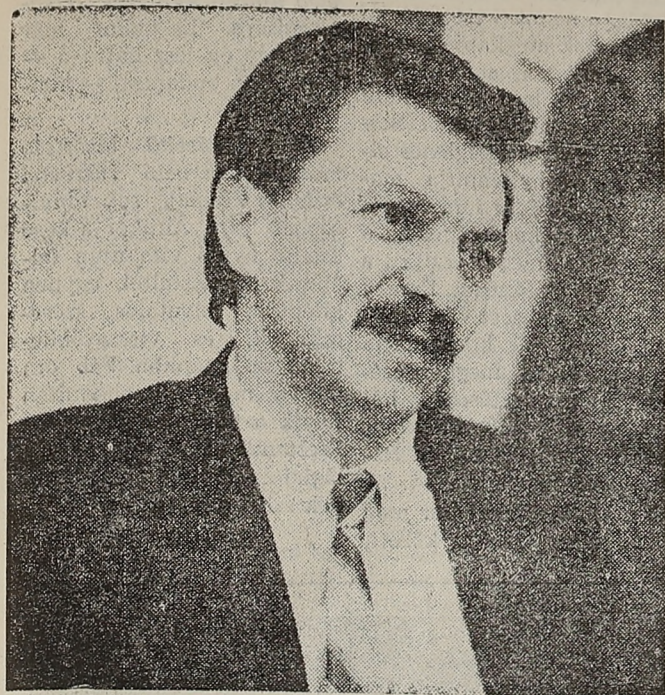

odarágadt rágóktól az aulát. Bak Sándornak, aki éppen egyetemünkön rendszert feladatokat látott el, ehhez hasonló ötlete nem is egy volt már. Mostani ötletét, amit időközben szabadalmaztatott. És Párizs márt várja őt. Hamarosan ki is utazik, előbb azonban itthon szeretné kitakarítani az aulákat. Most éppen a Műegyetemen tárgyal ez ügyben. De két-három hónap után a mi aulánkra is újból ráfér egy Bak Sándor-féle gumitalanítás.

részben, ahol a metróállomások közege szinte feketedik a sok millió széttaposott rágóktól. Bak úr felkereste a francia követséget és felajánlotta a találmányát, amit időközben szabadalmaztatott. És Párizs márt várja őt. Hamarosan ki is utazik, előbb azonban itthon szeretné kitakarítani az aulákat. Most éppen a Műegyetemen tárgyal ez ügyben. De két-három hónap után a mi aulánkra is újból ráfér egy Bak Sándor-féle gumitalanítás.

A környezetvédelmi kihívás üzleti lehetőség

Beszélgetés Kerekes Sándor professzorral

Egyetemi tanári kinevezést kapott dr. Kerekes Sándor, július 1-jén, aki nyolc éve vezeti a környezetgazdaságtani és technológiai tanszéket. Ennek kapcsán kérdeztük őt.

— Ha jól tudom, nem a Közgazdaságtudományi Egyetem volt az első és egyetlen egyetem, ahol tanulmányait folytatta.

— Így igaz, a Közgáz volt egy kémia-áruismereti tanár szakja és én a második, kísérleti évfolyamon tanultam. Ez azt jelentette, hogy heti negyven órában együtt tanultam az ELTE TTK-n a fizikával, biokémával hallgatókkal a kémia szakot, itt az egyetemen pedig a többi tárgyat.

— De a diploma végül is a közgazdasági egyetemről van?

— Igen, itt kaptam, de ilyen értelemben kémia szakos is vagyok. A két dolog úgy jött össze, hogy mivel nagyon szerettem a kémiát, de közgazdasági szakközépiskolában érettségiztem, így

a hadsereget is foglalkoztatja a környezetvédelem kérdése.

A prágai nemzetközi hálózat olyan kutatásokat folytat, amelyeket össze lehet hangoztatni az egyetemünkön folyó munkával, tehát ez feltétel nélkül használ a tanszék számára.

— Milyen kapcsolata van a tanszéknek más egyetemekkel?

— Idén nyáron rendeztünk egy konferenciát ahol a világ számos egyeteméről érkeztek professzorok előadást tartani. A rendezvény gazdájának, az IGWT nevű nemzetközi társaságnak az elnökevé választották két évre. Szoros az együttműkö-

amerikai professzorok is tanítani fognak a tanszéken

a most induló Ph.D.-képzésen. Fiatal tanárság-ed korom óta építgetem ezeket a kapcsolatokat, és azt lehetne mondani, hogy az utóbbi néhány évben sikerült is ezeket kibővíteni, ami nem volt könnyű munka, s a családod határtalan toleranciája kellett hozzá.

— Milyen konkrét témában folyik jelenleg kutatás a tanszéken?

— Több téma is van. Éppen a feldolgozás alatt áll a vállalatok környezeti menedzsmentjével kapcsolatban készített kérdőív. Jelenleg folyik egy másik kérdőív kutatás, mely az önkormányzatoknak a környezeti attitűdjét, a környezetvédelmi intézményrendszert, döntési mechanizmusokat vizsgálja. Nagyobb munka készült környezet és fejlődés, az átmenet vezérfonala címmel, és ebben leírtak terjesz-

meg voltam fertőzve mindenféle gazdasági ügyekkel is. Sőt, ha nem indult volna ez a szak, akkor elképzelhető, hogy számvitel szakos leszek. De most már nem bánom, hogy nem lettem.

— Az egyetemen teendő mellett nagyon sok mindenrel foglalkozik. Egy NATO oktatási intézmény környezetvédelmi kurzusán tart előadást, egy prágai kutatóintézet tanácsadó testületének tagja és még sorolhatnám. Hogyan tudja mindezeket a tanítással összeegyeztetni?

— Remélem, hogy nem a hallgatóim érzik úgy, hogy nem lehet ezeket összehangolni és emiatt elmaradnak az óráim vagy csapnivaló lenne a színvonaluk. Azért nagyrészt az egyetemen vagyok, ebben a fél évben is például heti hat előadásom, szemináriumom van. A NATO-iskola, ahol a NATO-országok és újabban a kelet-európai országok katonái tanulnak, egy két napos elfoglaltságot jelent fél-évente. Személy szerint nagyon örülök, hogy

désünk a bécsi Közgazdaságtudomány Egyetemmel, épp a napokban rendeztek kelet-európai konferenciát (ahová engem is meghívtak) a fővárosi hulladékproblémáról. Régi és nagyon jó kapcsolatunk van a pozsonyi és a krakkói közgazdasági fakultásokkal, valamint a pozsonyi székhelyű Istropolitana nevű intézménnyel. Öröndetes hír, hogy Dennis Meadows professzor, aki a Nővekedés Határai című, a Római Klub jelentése számára írt könyv társszerzője, a tanszék tiszteletbeli egyetemi tanára lesz. Rajta kívül más

tésére, megismertetésére indítottunk különféle akciókat. Jelenleg éppen tankönyvet írok a környezetgazdaságtanról, a természeti erőforrások gazdaságtana témakörében a II. évfolyamosok számára. Nagyjából félig kész állapotban van.

— Miért tartja fontosnak, hogy a környezetvédelmi gondolkodás nagyobb szerepet kapjon a közgazdasági hallgatók képzésében?

— Azért, mert az egyetem értelemszerűen olyasfélére készíti föl a hallgatókat, hogy hogyan kell üzletet, profitot csinálni, sikereket szerezni a vállalatnak. A gazdaság azonban a világon már olyan méreteket öltött, hogy számottevő tényezővé vált a bioszférához képest, hatásai már nem elenyészőek a környezetre. Ezért a tanszéknek mintegy a mérleg

kiegénylítését kell elvégeznie. Egészen biztos, hogy

másfajta közgazdasági gondolkodásnak kell az eddigi helyébe lépnie.

Az új válságra új válaszokat kell adni. Azokat, akik ilyen nézeteket próbálnak kifejleszteni, sokan még széplelkeknek tartják. Ilyen értelemben nagyon érdekes és fontos vonulata a tanszék kutatásainak az, hogy a környezetvédelmi kihívás üzleti lehetőség is egyúttal. Azok a vállalatok, melyek a súlyos környezetvédelmi kihívásra kedvező válaszokat, reakciókat képesek adni, azok sikeresek lehetnek, el lehet őket adni, mint „zöld” vállalkozás. Úgy gondolom, hogy célszerű lenne, hogyha az újjaalakuló magyar ipar és mezőgazdaság egy környezetbarátabb szerkezetben jöjjön létre és egy nagyon környezetbarát vállalati menedzsment állna az élén. Mi

nem ismerjük eléggé mit csinál a másik tanszék, mert a hallgatók tudják, hogy mi foglalkozunk, miket produkálunk itt. Úgy hiszem hiú ábránd volna azt remélni, hogy a környezetvédelem ne csak egy tárgy legyen az egyetemen, hanem mint környezeti szemlélet integrálódjon valahol az egyetemi oktatásban.

— Tanár úr az egyetemen tanács tagja, s úgy tudom elég markáns véleménye van az egyetemi oktatás rendszeréről, a követelményrendszeréről.

— Sajnos, a legtöbb jószándékú javaslat, nem azt az eredményt hozta, amit vártak tőle. A hallgatóknak teljesítményorientálnak kellene lennie, s nem lenne szabad, hogy olyan ösztönző mechanizmusok működjenek, amelyek a linkség, a követelmények leshallgatói irányába viszik a hallgatókat. Ilyen a választható tantárgyak rendszere. Az egyik veszély, hogy mindenki mindenfélét meghirdet, s a hallgatók nincsenek olyan információs helyzetben, hogy jól választhassanak. Vannak tárgyak, amelyek érdekesek lehetnek a diákok számára, de nem a legfontosabbak. Más tanszék pedig, amelyek annyira le vannak foglalva a kötelező kurzusokban, nem képesek fontos alternatív tárgyakat meghirdetni. Mindehhez jön egy elvben helyes ösztönző-rendszer, amely a támogatást az átlag emeléséhez köti, de így a legtöbb alternatív tárgy egyben átlagjavító tárgy is. Ezért a hallgatók azt választják, amelyekből könnyű ötöst szerezni, s ha már negyest kapnak, akkor inkább leadják az adott tárgyat. Ez a rendszer nem működhet sokáig,

ez az oktatás teljes leépüléséhez vezet. akkor ez néhány éve érdekeit sérti és nem akarják megérteni, hogy ezek az egyetem érdekei, s az egyetem a hallgatókért van. A Közgáz addig lesz jó, míg vonzerőt jelent a jó hallgatók számára, de hogy ne veszítsük el ezt a vonzerőt, ahhoz nem lehet 5 egész, meg 4,8-es tanulmányi átlagokat produkálni.

— Hogyan lehetne ezen változtatni?

— Meggyőződésem, ha sikerülne a hallgatói közéletet valahogy aktivizálni, az egyetem politikai érdekeltenséget feloldani, akkor a hallgatók is felismernek, hogy mi a valós érdekük. Szerintem például az egyetemi tanács túl nagy, s ráadásul a jelenlegi hatásköreit, létre kellene hozni ha úgy tetszik egy alsóházat és egy felsőházat. Az egyik amibe a diákok is beleszóhatnak, az egyetemi költségvetés. Döntnének, hogy mennyi jutson nekik, mennyi az egyes tanszéknek, amelyek foglalkoznak velük. Erről vannak információik, hogy melyik az a tanszék, amelyiken foglalkoznak a diákkal, s melyik az, ahol elküldik őket messzire. Új mechanizmusokat kellene kidolgozni, új működési szabályzatra lenne szükség, amelyek révén meggyőződésem, hogy jobb lenne az egyetem.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— A környezetgazdaságtan tanszék úgy ismert, mint egy nyitott tanszék. Aki ide bekerül tudományos munkára (s nem is kevesen vannak), azok mindig otthonosan mozoghatnak itt. Megmarad-e ez a jövőben is?

— Szeretném, és remélem, hogy ez most még inkább így lesz, mivel beindul a Ph.D.-képzés, ami azt jelenti, hogy van itt öt olyan fiatal kolléga, akik a tudományos fokozat megszerzésén dolgoznak. Ők mindig is ösztönző kapcsolatot jelentenek a diákokkal. Vannak a tanszéken demonstrátorok is, akik órát adnak a másodéveseknek. Velük hetente kétszer találkozunk szemináriummegbeszélésekre. Így vévül van a tanszéken stabilan néhány ember, akikkel rendszeresen találkozunk. Ők rendszeresen használják a tanszék eszközeit és van egy kis saját odjuk is, ahová behúzódhatnak, ha éppen akarnak. Azt gondolom egyébként, hogy egy tanszékhez kellene tanárokat, de a diákok nélkül nincsen tanszék, s nekem ez a filozófiám. És hátha öregszem, de a szívem néha fiatal és nagyon szeretném megőrizni a kapcsolatot ezzel a generációval.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— A környezetgazdaságtan tanszék úgy ismert, mint egy nyitott tanszék. Aki ide bekerül tudományos munkára (s nem is kevesen vannak), azok mindig otthonosan mozoghatnak itt. Megmarad-e ez a jövőben is?

— Szeretném, és remélem, hogy ez most még inkább így lesz, mivel beindul a Ph.D.-képzés, ami azt jelenti, hogy van itt öt olyan fiatal kolléga, akik a tudományos fokozat megszerzésén dolgoznak. Ők mindig is ösztönző kapcsolatot jelentenek a diákokkal. Vannak a tanszéken demonstrátorok is, akik órát adnak a másodéveseknek. Velük hetente kétszer találkozunk szemináriummegbeszélésekre. Így vévül van a tanszéken stabilan néhány ember, akikkel rendszeresen találkozunk. Ők rendszeresen használják a tanszék eszközeit és van egy kis saját odjuk is, ahová behúzódhatnak, ha éppen akarnak. Azt gondolom egyébként, hogy egy tanszékhez kellene tanárokat, de a diákok nélkül nincsen tanszék, s nekem ez a filozófiám. És hátha öregszem, de a szívem néha fiatal és nagyon szeretném megőrizni a kapcsolatot ezzel a generációval.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— A környezetgazdaságtan tanszék úgy ismert, mint egy nyitott tanszék. Aki ide bekerül tudományos munkára (s nem is kevesen vannak), azok mindig otthonosan mozoghatnak itt. Megmarad-e ez a jövőben is?

— Szeretném, és remélem, hogy ez most még inkább így lesz, mivel beindul a Ph.D.-képzés, ami azt jelenti, hogy van itt öt olyan fiatal kolléga, akik a tudományos fokozat megszerzésén dolgoznak. Ők mindig is ösztönző kapcsolatot jelentenek a diákokkal. Vannak a tanszéken demonstrátorok is, akik órát adnak a másodéveseknek. Velük hetente kétszer találkozunk szemináriummegbeszélésekre. Így vévül van a tanszéken stabilan néhány ember, akikkel rendszeresen találkozunk. Ők rendszeresen használják a tanszék eszközeit és van egy kis saját odjuk is, ahová behúzódhatnak, ha éppen akarnak. Azt gondolom egyébként, hogy egy tanszékhez kellene tanárokat, de a diákok nélkül nincsen tanszék, s nekem ez a filozófiám. És hátha öregszem, de a szívem néha fiatal és nagyon szeretném megőrizni a kapcsolatot ezzel a generációval.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

— A környezetgazdaságtan tanszék úgy ismert, mint egy nyitott tanszék. Aki ide bekerül tudományos munkára (s nem is kevesen vannak), azok mindig otthonosan mozoghatnak itt. Megmarad-e ez a jövőben is?

— Szeretném, és remélem, hogy ez most még inkább így lesz, mivel beindul a Ph.D.-képzés, ami azt jelenti, hogy van itt öt olyan fiatal kolléga, akik a tudományos fokozat megszerzésén dolgoznak. Ők mindig is ösztönző kapcsolatot jelentenek a diákokkal. Vannak a tanszéken demonstrátorok is, akik órát adnak a másodéveseknek. Velük hetente kétszer találkozunk szemináriummegbeszélésekre. Így vévül van a tanszéken stabilan néhány ember, akikkel rendszeresen találkozunk. Ők rendszeresen használják a tanszék eszközeit és van egy kis saját odjuk is, ahová behúzódhatnak, ha éppen akarnak. Azt gondolom egyébként, hogy egy tanszékhez kellene tanárokat, de a diákok nélkül nincsen tanszék, s nekem ez a filozófiám. És hátha öregszem, de a szívem néha fiatal és nagyon szeretném megőrizni a kapcsolatot ezzel a generációval.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

Nem leszavazzák, csak szavazatképtelenné teszik azaz, ha nem szavaznak. Vannak olyan kérdések, amelyekben a diák nem indokolt, hogy döntsön. Az oktatás egy konzervatív dolog, a tananyag összeállításában és számonkérésében csak az oktató illetékes. A hallgató számára pedig alternatívát kell biztosítani, hogyha ez nem tetszik, akkor választhat mást. Ugyanílyan kérdés például az egyetemi kinevezések dolga is. A diák nem rendelkezik (nem is feladata, hogy rendelkezzen) információval egy-egy kinevezésről, ezért nem jó, ha emiatt a szavazásnál tartózkodik, ami ugye nemet jelent. Külön kellene választani az egyetemi tanácsnak

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

a diákok szavazatképtelenné tudják tenni a tanácsot.

— Úgy tudom, jelenleg éppen a nagydoktori értekezésén dolgozik.

— Nos, aki egyetemi tanár, annak illene nagydoktor lennie. Nekem egy kissé hosszú és rögös út vezetett ahhoz, míg ebből a tanszékből egy igazandiból környezetgazdaságtani tanszéket formáltam és ez sok energiámat, erőmet lekötötte. Az utóbbi években azonban elég sokat írtam, publikáltam idehaza és külföldön is, ami azt jelenti, hogy bizonyos részelemei kész vannak ennek a dolgozatnak, bizonyos kutatásokat már elvégeztem. Kellene azonban három-négy szabad hónap, amikor az ember végül is ezeket abba a formába tudná önteni, hogy be lehessen adni egy ilyen nagydoktori értekezést. Természetesen ezzel leginkább magamnak tartozom, de most meg már különösen, ha ezzel a kinevezéssel, ha úgy tetszik, megelégedezték ezt a bizalmat.

S. T.

A topmenedzsmentnek bejárónó, ingyenbüfé, gépkocsi... jár

Ha a sok munkába belehalna...

A magas fizetés, szolgálatteljesítés mellett a cég számára az autózás is fontos. A ruhaiparban a luxus autók a vezetői státusz jele. A vezetői autók mellett a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak.

A cégnek a vezetői autók mellett a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak.

A vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak.

A vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak. Az autózás a vezetői státusz jele, a vállalatok a dolgozóik számára is autót biztosítanak.

Megalakulóban az Európai Szociológiai Társaság

Bécsben került megrendezésre az első Európai Szociológiai Konferencia. Ennek egyik programjaként a résztvevők megvitatatták az Európai Szociológiai Társaság megalakítására tett javaslatot. Az indokok kézenfekvők. Napjainkban, az európai integráció korszakában szükség van a speciális európai társadalmi problémák elemzésére és megvitatására, az e témákkal foglalkozó társadalomkutatók rendszeresebb találkozására, szervezettebb együttműködésére. Az ülésen egyesek vitatták a létrehozandó új

intézmény szerepét. Vajon mi lehet a funkciója a nemzeti szociológiai társaságok és a Nemzetközi Szociológiai Társaság között? A létrehozást támogató tartalmi érvek mellett az a technikaiban indoklás is megfogalmazódott, amely szerint más régiók létrehozták már hasonló szervezeteket (és más tudományok esetében is van európai szintű egyesület). Explicit formában ugyan nem hangzott el, de lényegében mindenki számára nyilvánvaló volt a cél, hogy a szakmára és a Nemzetközi Szociológiai Társaságra jellemző

ten? A kérdés főleg azokat az országokat érinti érzékenyen, ahol a szakma professzionalizálódása kezdeti stádiumában van (így a bal- és középső államokat). Mit tegyünk a határ-, ill. kapcsolódó tudományok képviselőivel (történészekkel, pszichológusokkal, közgazdászokkal), akik érdeklődnek a

Társaság iránt? Ők pártoló tagok lehetnek. (A tagságra vonatkozó definíció a végső változatban meglehetősen „megengedőre” sikerült más tudományok hasonló egyesületeinek leírásához képest.)

A Társaság fontosabb irányító testületei

a következők lesznek: a közgyűlés (általában a konferenciák alkalmával ül össze), a nemzeti szociológiai társaságok képviselőinek tanácsa, az elnökség és a kutatócsoportok. Ezek egymáshoz való kapcsolódásának szabályozása kényes kérdés, különösen a nemzeti szociológiai társaságok szerepére az, hiszen egy nemzetközi szervezetben szükségképpen le kell mondaniuk szuverenitásuk bizonyos részéről (a javaslatot előterjesztő olasz kolléga hajlamos mindent túlpolitizálni, ami talán azzal magyarázható, hogy — mint félig tréfásan mondja — lehet, hogy legközelebb már csak a Lombard Szociológiai Társaságot képviseli).

A legnehezebben megoldható kérdésnek a 16 tagú elnökség megválasztásának módja tűnt. Hogyan lehet biztosítani azt, hogy ebbe a hazai terepen támogatott, de főleg a nemzetközi tudományos közéletben nagy tekintélynek örvendő személyek kerüljenek, ugyanakkor, ne mindig ugyanazok az arcok szerepeljenek, ne tudja uralni valamely klikk, legyen esélyük az új, még kevésbé elfogadott irányzatok képviselőinek is. A javaslat a kellő nyitottságot

biztosítandó olyan választási mechanizmust ír le, amely a nemzeti szociológiai társaságok képviselői által megválasztott jelölőbizottság munkájával kezdődik. 30 név kerül majd a listára, minden szavazati joggal rendelkező tag 10 főre voksolhat (a listán szereplő vagy további személyekre.) Legyenek-e előzetes szempontjai a jelölőbizottságnak? Kíváncsnak látszik a regionális és a kutatási területek szerinti figyelembevétele. Az osztrák és a német kollégák határozottan felléptek az 50-50%-os férfi-nő arány kikötéséért. A nyugati férfi kollégák — némi erőltetett ellenetetés után — beletörődtek a megváltoztathatatlanba. Mi — Európa keletibb feléről érkezők (a szlovén és az észak-kollegánossal) — csak csóváultuk a fejünket. Ezért utóbbi — már informálisan — súlyos vádak érték bennünket a javaslattevők részéről. A cseh kolléga váltig méltatlankodott. Őt azonnal szerelték le, hogy az arányok ilyen rögzítése, egyelőre nem indokolt. A kompromisszumos megoldás az lett, hogy a jelölési

ra ezt az áldozatos és nem látványos feladatot.)

A következő plenáris ülés január közepén (ismét Amsterdamban lesz, amikor végső döntést kell hozni a konferencia helyéről, és el kell indítani a szervezését. Addig a nemzeti szociológiai társaságok megkapják véleményezésére, a statútum-javaslatot, és ha nincs érdemi kifogásuk, akkor az előkészítő bizottság ideiglenes elnökségnek nyilvánítja magát, amely addig funkcionál, ameddig a konferencián a közgyűlés megválasztja a tényleges elnökséget. Erre a jogi aktsura azért van szükség, mert a konferencia szervezésének megkezdéséhez, a támogatásokra benyújtandó pályázatokhoz, hivatalos szervként kell fellépnünk.

Fontos mozzanat lesz még 1994. július 18–23. között,

a Nemzetközi Szociológiai Társaság konferenciája (Bielefeldben), amely alkalmas arra, hogy az európai nemzeti szociológiai társaságok képviselői találkozására, és a megalakulással kapcsolatos még nyitott kérdések megvitatására. És akkor már csak egy év lesz hátra a — várhatóan budapesti — konferenciáig.

Az előkészítő bizottság munkájában való részvétel érdekes élmény, sok tanulsággal jár. Amikor a késő estebe nyúló vita után felállunk az asztaltól, egyben kilépünk hivatalos szerepünk, és visszazökkenünk szakmánkba. Fél óra múlva már felszabadultan folyik a történetek elemzése. Esettanulmány: egy szociológiai társaság létrejöttének szociológiája.

HIRUBOS ILDIKÓ

angolszász és főleg amerikai dominancia csökkenjen.

Végül is a többség támogatta a javaslatot. Ezután megválasztották a 25 tagú előkészítő bizottságot. A bizottság másnap megtartotta első ülését. Négy albizottságot hozott létre, egyet-egyét a tevékenységi területekre vonatkozó javaslatok megfogalmazására, a társaság alapszabályának kidolgozására, a pénzügyi akciótervek elkészítésére, valamint az adminisztratív teendők ellátására (jelen sorok írója abban az albizottságban kapott feladatot, amely a tevékenységi területekkel foglalkozik).

A munkabizottságok külön-külön kezdtek el dolgozni, majd 1993. február 5–6-án (Bécsben) plenáris ülésre került sor. Mivel több nyitott kérdés maradt, a munka

kabizottságok visszakapták kiegészítésre, befejezésre az anyagokat. A második plenáris ülés 1993. október 1–3-án (Amsterdamban) zajlott le. Itt lényegében befejeződött az előkészítés legfontosabb szakasza.

Javaslatunk szerint a Társaság legjelentősebb rendezvénye a 2-3 évenként megrendezendő konferencia, amely az információcsere, a kutatási eredmények bemutatásának és a tisztségviselők megválasztásának fóruma. A következő (a bécsi után a második) konferencia különlegessége, hogy ott fog hivatalosan megalakulni a Társaság, és ott választják meg az elnökséget. A kollégák örömmel fogadták azt a bejelentésemet, hogy

a Magyar Szociológiai Társaság szívesen lenne házigazdája ennek 1995-ben.

(Rektorunk — aki a Magyar Szociológiai Társaság 1995-ös megválasztott elnöke — felajánlotta, hogy a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem ad otthont a rendezvényeknek). Később váratlanul új jelentkező érkezett a Brit Szociológiai Társaságtól, közelebből az essxi egyetemről. Az essxiiek kedvező ajánlatot tettek, és vonzó az ottani egyetemi környezet. Valójában az előkészítő bizottság szinte minden tagja Budapestet támogatja (ez felel meg az előzetesen megfogalmazott szempontoknak: kis ország, kis nyelv, földrajzilag Európa közepén, korábban a „szovjet blokkhoz”

tartozott), de a rend kedvéért mindkét ajánlatot alaposan meg kell vizsgálni. Pár-felajánlotta, hogy a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem ad otthont a rendezvényeknek. Később váratlanul új jelentkező érkezett a Brit Szociológiai Társaságtól, közelebből az essxi egyetemről. Az essxiiek kedvező ajánlatot tettek, és vonzó az ottani egyetemi környezet. Valójában az előkészítő bizottság szinte minden tagja Budapestet támogatja (ez felel meg az előzetesen megfogalmazott szempontoknak: kis ország, kis nyelv, földrajzilag Európa közepén, korábban a „szovjet blokkhoz”

értványesülnie kell a nemek szerinti kvótának

(a megválasztottak esetében már nem — ugyanis az eredeti radikális javaslatban az szerepelt.)

Az előbbi témákhoz képest gyorsabban ment a pénzügyi terv elfogadása

(az igazi komoly munka a támogatások megszerzése lesz) és az adminisztráció munkájának áttekintése (egyébként ez sem egyszerű kérdés, mert senki sem vállalja szívesen hosszabb táv-

Elsősorban problémacentrikus és az európai régió sajátosságainak megfelelő témákat célszerű választani.

A következő konkrétabb kutatási problémakörök merültek fel: migráció (annak irányai és társadalmilag szelektív volta); európai munkaerőpiac; nemzeti identitás-ctnikai konfliktusok; szekularizálódás és a vallássosság elöregedése és annak társadalmi következményei; régi és új szegénység Keleten és Nyugaton; társadalomellenes magatartás; szervezeti bűnözés; az európai polgár; az eurocentrizmus hibáját elkerülendő a Közel-Kelet és Észak-Afrika európai kapcsolatainak és társadalmi problémáinak vizsgálata.

A társaság érdeklődési területét és munkáját érintő információk áramoltatását saját újság szolgálná. Ebben az aktuális hírek mellett többek között vendégtanári, kutatási lehetőségekről, hallgatói ösztöndíjakról kapnánk tájékoztatást, esetenként röviden lehetne mutatni a szociológiai kutatás és oktatás helyzetét, egy-egy országban. Az újság szerkesztését az északir kolléga vállalta, aki

nagy affinitást mutat a modern informatikai módszerek iránt. Javaslatára szerint, a szerkesztés E-mail úton történik majd, „láthatatlan” szerkesztőség közreműködésével.

A legtöbb vitát a statútum megfogalmazása váltotta ki. Nem könnyű röviden és pontosan összefoglalni a társaság célját (vajon az elméleti tudás fejlesztésére kerüljön a hangsúly vagy a gyakorlati alkalmazásra; szerepeljen-e benne az oktatásra való utalás; az általános cél az európai népek együttműködésének vagy „csupán” együttélésének segítése stb.). Az az egyszerűnek látszó kérdés, hogy ki lehet tagja a Társaságnak, sok töprengést okozott. Ki számít ebből a szempontból európainak — aki valamely európai állam polgára, aki Európában dolgozik, akinek európai gyökerei vannak, avagy bárki tagja lehet a Társaságnak, aki európai kutatási témákkal foglalkozik? (Végül a legszélesebb körre utaló megoldás került a javaslatba.)

Ki tekinthető szociológusnak

— aki szociológiai kutatással foglalkozik, akinek munkaköre kapcsolódik a szoci-

ológiához, egyetemi végzettsége vagy tudományos fokozata van ezen a terüle-

ten. A kérdés főleg azokat az országokat érinti érzékenyen, ahol a szakma professzionalizálódása kezdeti stádiumában van (így a bal- és középső államokat). Mit tegyünk a határ-, ill. kapcsolódó tudományok képviselőivel (történészekkel, pszichológusokkal, közgazdászokkal), akik érdeklődnek a

Árnyékszék

Hát ime, eljőve mostan az új lap, s benne az új kalandoknak ígérete. Az nagy 1993-as évben ez lesz az utolsó feladvány, s az újsággal együtt mi is teli álmat alszunk. Mielőtt azonban az elkezesedés gyászos útjára lépne, s a könnyeknek árja elborítaná arcotoknak fehérjét, sietve megnyugtatónk mindenkit, hogy az felülmúlhatatlan kalandoknak szörnyű sokasága nem ér ily gyászos véget, s februártól újult erővel tér ellenetekre az gonosz fantáziánk. Addig is, itt az új kaland, s ne feledjétek: két hét múlva ismét leszünk, akkoron a válasz borzoló idegeiteknek nyugalmát!

... Amint végzel a temetés fázisát, ám a szegény lelkeknek nyugtot adó munkájával, és átküzdöd magad a külső erődítményeken, az éj is leszáll. A mindent elborító sötétlék éjszaka, mely a part menti városban olyan romantikusnak látszott, most sötét tikkokat rejtget. A levegő is sokkal sűrűbb, mint bárhol, a megszórt zajok helyett pedig lidéres hangok dermesztik véred. Gyorsan fátylát gyújtasz, és annak fényénél veszed szemügyre a rémisztő, halott várat. Pár lépéssel előtled a kastély kapuja tátong, mint-ha magának a pokolnak éjsötét nyílása lenne. A betört ablakokon túl valami kísérteties világosság dereng, megtörve a sötétség köpenyét. Ahogy egyre tovább nézed, úgy megy el a kedved a belépéstől, s lesz úrrá a félelem, mignem már ott tartasz, hogy üvöltve belerohansz az éjszakába, nem tö-

rődve a következményekkel, s legylilkolva minden utadba kerülő lényt, mely az életedre tör. Ekkor azonban a beléd nyilalló fájdalom eszedbe juttatja, hogy miért is vagy itt, és elszántan belépsz a romos előcsarnokba. Itt is, mint a magad mögött hagyott faluban és városban, a pusztulás képei fogadnak. Az egykor díszes csarnok ma a romlás lehellet árasztja magából, szépsége rég tovatűnt már. Mindennél lucsupaszított csontvázak hevernek, s a meggyőző csontokon látszik, nem adták oltson életüket. A terem négy sarkában egy-egy romos, ám használhatónak látszó csigalépcső vezet a magasba, jobbra és balra pedig zárt ajtók állják utadat. Elgondolkodva firkéskedsz a gyászos termet, és azon gondolkodsz, merre tovább.

vezet, a válasz fedi fel a mögötte rejtőzködő, de ha jobb felé mész, akkor eláruljuk, hogy egy folyosóra jutsz, ahonnan hat szoba nyílik. Mielőtt azonban ezek átnezéséhez foghatnál, megjelent előtted egy csuklyás alak, kinek tekintetében nem e világi, gonosz fény izzik, és gonosz kacajt hallatva rád veti magát...

Első emelet: A csigalépcsőn felkapaszkodva újabb szintre érsz, amely kevésbé romos, mint az előző, és erőrefelé kevesebb a halott is. Mindössze kettő ór csontváza áll a kis teremben, ahová jutottál, de azok aztán annál mozgékonyabbnak bizonyultak! Egyik kezükben rozsdás hosszú kardot lengetve, a másikban pedig egy cimeres pajzsot szorongatva lassan megindulnak feléd...

Ha túlled a találkozást, szétrúghatsz ezen a szinten, vagy felmehetsz a további is vezet csigalépcsőkön a legfelső szintre.

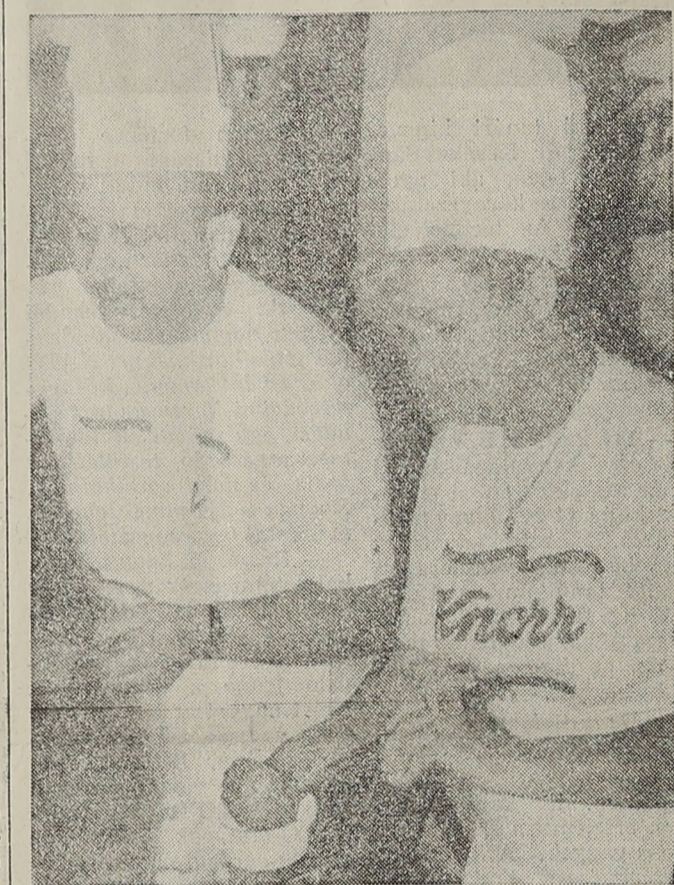
Második emelet: Az újabb lépcsőmászás után egy gondosan rendben tartott, az előcsarnokkal megegyező méretű terembe érsz. A még mindig szép, berakásos mozaikdíszítés és a közepen csendőrgő kicsiny szökőkút az első, ami feltűnik neked. Egy pillanat sem kell azonban ahhoz, hogy észrevedd

a trónust, és a rajta ülő koronás alakot. Az összkép teljesen olyan, mintha a falusi szobrot látnád viszont, a korona arany csillogása és az előlő ékkő halvány ragyogása ellenben meggyőző arról, hogy ezúttal a valóságot látod. Még egy apró eltérést veszel észre a koronán, mielőtt viselőjére rebben a tekinteted: csak az előlő ékkő van a helyén, a többi hiányzik! Eddig jutsz gondolataidban, amikor a trónuson ülő alak megmozdul, és rád emeli lidérenyomásba illő tekintetét.

— Ah, egy újabb próbálkozó, ki elég örült volt ahhoz, hogy eljusson színem elé! Na most kiderül, hogy elég örült-e ahhoz is, hogy legyőzzön engem, Mordgelt, a holtak urát! — mondja iszonyú, siron túli hangján a jelenés, majd kísérteties kántálásba kezd.

Ennyi lenne most az újabb kaland, melyben (a lépcsőmászást és a tróntermi történeteket leszámítva) négy lépésetek van. Egy küzdelem, az ellenfelek számától függetlenül, egy körig tart, egy terem alapos átkutatása szintén ennyi. A leadási határidő a december 20-szal kezdődő hét, a múltkorai megoldásokat pedig megtárgyaljátok a szerkesztőségben.

D'Archmage és Létra

Főzőcske

Mesés Kelet?

„Madzsarisztan — O. K.,
Amerika — ratatata!”

Utazni. Világot látni ma már nem elérhetetlen álom. De az álmot nem várni kell, hanem megvalósítani. Ezt tegte három közgázós diák, mikor is saját maguk megszervezték útjukat Iránba. Abba az országba, amelyet, azt hiszem, a listánkon a legutolsó helyre tennénk, mondván: nem „fehér embernek” való helyre az. Egyáltalán nem igaz, tűnik ki Mikusi Csaba V. Éves hallgató elbeszéléseiből, aki az utazás szellemi atyja volt.

— Üti célunk India volt. Az út megtervezésekor döntöttünk úgy, hogy Iránon is át szeretnénk utazni. Sokáig azt hittük, nem fogjuk sohasem megismerni ezt az országot, ugyanis a budapesti iráni követség két hónapi bejárás és rátelevonás után volt hajlandó egy 3 napra szóló átutazó vízumot adni, de ezt Teheránban sikerült még két héttel meghosszabbítani.

Pesttől Isztambulig, majd Isztambultól Teheránig busszal utaztunk. Azt tudni kell, hogy iráni állampolgár csak és kizárólag Törökországba utazhat. Így a Teherán felé tartó buszon, minket hármunkat népes iráni kolónia vett körül. Az alkohol fogyasztását elvileg tiltja a Korán, de amint láttuk, ez nem akadályozza meg az irániakat, hogy a buszon jól felöltösenek a garatra. Ahogy a busz közeledett az iráni határ felé, úgy lettek egyre jókedűbbek utatársaink, ugyanis a szeszkesztés módosítás megsemmisítésével az utolsó csepp alkohol is eltűnt az üvegek-ből. Hogy az iráni határőrök a piaszagot ne érezzék rajtuk, mentolos cukorkát szopogattak.

Az egyetlen kaland, ami az út alatt esett meg velünk, az iráni határtól kb. 20 km-re történt: buszunk a sivatag kellős közepén lerobant, mégpedig azért, mert a sofőr úgy gondolta, ki fog tartani az üzemanyag a határig és csak Iránban vesz majd benzint, ahol sokkal olcsóbban jut hozzá, mivel Irán OPEC-ország.

Elég nehéz szállást találni mivel egyrészt a száll-

lodákban napi 60 dollárt is elkérnek egy szobáért, másrészt azért, mert náluk nincs kiépülve az idegenforgalmi infrastruktúra. Ha belegondolunk az érdektől is: 1. az amerikaiak nem jönnek Iránba, hiszen számukra lehetetlen vállalkozása az iráni vízum megszerzése 2. egy nyugat-európai állampolgár is csak a csodával határos módon kaphat vízumot az iráni hatóságoktól. Mi is ott-tartózkodásunk alatt csak egy frágocsporttal és két belgával találkoztunk.

Ehhez kapcsolódva mondanék el egy történetet, ami jól illusztrálja az elmondottakat. Egy ízben egy furcsa illető szőlített meg minket Teheránban. Szókratész szerinte kérdezte, honnan jöttünk. Válaszunk, a Madzsarisztan (Iránban így nevezik országukat) megnyugtatva, de a mihez tartás végett közölte velünk: „Madzsarisztan — O. K., Amerika — ratatata!”

Sírásban megnéztünk egy gyönyörű tükörmecsetet. Annak ellenére, hogy külföldiek voltunk és hogy imádó volt, nem utasítottak ki minket a mecsetből. Ugy ki ezt az egészet elképzelni, mint egy piacot, ahol nem árulnak semmit és ahol a családok letáborozhatnak. Bár borzalmasan illúzióromboló volt, hogy a levett cipőket miatt förtelmes lábszag terjengett a levegőben.

A valláshoz kapcsolódóan el kell mondani, hogy a Koránban találtak egy paragrafust, mely szerint a nőknek nem szabad énekelni. Egyedül csak a vallási énekek az elfogadottak. Ez azonban nem jelent akadályt abban, hogy külföldön vegyék fel az iráni énekesnők kazettáit és azokat Iránba becsempészve, jó pénzért eladják.

Ami az ételeket illeti, főleg birkát esznek. Ugyanis a disznóhús fogyasztása is tilos. Az ételeik finomak, de egyáltalán nem jellegzetesek. Ami meglepő, hogy nyugodtan lehet vizet inni, egyáltalán nem muszáj csak a palackozottat fogyasztani.

Az irániak szenvedélyes teafoogyasztók, de teljesen másképp isszák a teát, mint mi európaiak. Ők a cukrot nem a teába teszik, hanem a szájukba veszik és azon keresztül isszák a teát, majd pedig a cukrot kiköpi.

Az én kedvenc italom a sárgadinnyeturmix volt, amit ott abetalebinak hívnak. Ezt félbánlén meg kell kóstolni mindenkinek, aki Iránban jár.

Négyőkrú Kriszta

Könyvismertetés

QUITTNER PÁL:
ADATBÁZIS-KEZELÉS A GYAKORLATBAN

A napokban jelentette meg az Akadémia Kiadó Quittner Pál: Adatbázis-kezelés a gyakorlatban című könyvét. A szerző az adatbázisok létrehozásának és működtetésének általános módszertanát mutatja be, nagy hiányt pótolva ezzel a hazai könyvpiacra, ahol az adatbázis-kezelés, szinte kizárólag csak az egyes szoftverekhez kötötten jelent meg. Az adatbázis-szerkesztés elsősorban elméleti, és nem technikai fozymat; — pedig hangsúlyozottan tisztában kell lenniük azoknak a feladatoknak, problémáknak a megoldási lehetőségeivel, amelyek egy adatbázis megtervezésekor merülnek fel (minél kevesebb helyigény az adatok számára, az adatok ellentmondásmentessége, az egyes adatokhoz csak az arra jogosultak férhessenek hozzá, az adatokkal egyszerre több felhasználó is dolgozhasson stb.).

Az gyakorlati szintű ismeretét — éppen az említett okokból kifolyólag — a Számítástechnikai Tanszék engedtetlenül fontosnak tartja, ezért tavaly óta a Bevezetés a számítástechnikába tárgy keretében tárgya törzsanyagát Quittner Pál:

Relációs adatbázisok c. jegyzete képezi.

A könyv olvasásához előismeret nem szükséges, hiszen az első fejezet célja éppen az alapfogalmak ismeretése.

A második fejezet első része az adatok tárolásának különböző szintjeivel, a minél hatékonyabb elérést biztosító file-szerkezési módszerekkel foglalkozni. Ezután tér rá a szerző az egyes adatmodellek bemutatására külön kiemelve a napjainkban legelterjedtebb relációs adatmodellét. Az egyes adatmodelleket gyakorlati példákon keresztül ismertetíti a könyv, mindenki számára érthető és élvezetes stílusban.

A harmadik fejezet az elméleti szinten felépített adatbázis létrehozásának, használatának gyakorlati útját mutatja be egy standard adatbáziskezelő-nyelv, a SQL (Structured Query Language) segítségével. A könyv ezen fejezete is rendkívül hasznos, hiszen az IBM 3090-es számítógépen elérhető, egy fejlett SQL-rendszer.

A könyv jelenleg még kapható, megvétel feltételekkel ajánlom mindenkinek.

BALÁZSNÉ
MÓCSAI ANDREA
SZÁMÍTÁSTUDOMÁNYI
TANÁRSÉG

Hetvenhét évesen

Macskasimogatás helyett

Ph.D.-zés

Mondják, jó pap holtig okokból is, 15 évig kazánfűtanul. De vajon egy műszaki végzettségű, élete nagy részében energetikusként dolgozó, jócskán nyugdíjas korú ember miért jelentkezik egyetemünk Ph.D.-képzésére? Dr. Takács Lajossal való beszélgetés során főleg erre a kérdésre kerestem a választ.

— Elnézést, ha esetleg indiszkrét vagyok, de hány éves is most?

— 77.
— Ha jól tudom, a képzés hároméves, tehát időtávra tervez, hogy úgy érzi, érdemes újra „beülni” az iskolapadba?

— Háromra tervezek. De egyébként úgy gondolom, kb. 83 évet fogok megélni a genetikai adottságaim alapján.

— Mesélne néhány szót az életéről?

— A Műegyetemen diplomáztam, de elvégeztem két textilipari főiskolát is, és bejártam az orvosi egyetemre. Ott nem szereztem diplomát, de szinte az összes elméleti tárgyból levizsgáztam, többnyire mások helyett. Nyugdíjazásomig több erőmőben, vegyipari vállalatnál dolgoztam mérnökként, most néha zavar is, miért kell a Ph.D. keretében mondjuk vezetést tanulnom, amikor előfordult, hogy 1200 ember dolgozott a kezem alatt (pedig soha nem foglalkoztam menedzsmentel). Az energetikához kapcsolódóan jelent meg cikkem pl. a villamoshálozatok méretezésével kapcsolatban, azóta Magyarországon, de külföldön is eszerint alakítják a villamosvezeték-kapacitásokat az igények függvényében.

— Most dolgozik?
— Most éppen nem. Nyugdíjazás után, anyagi

— A Ph.D.-képzésre miért jelentkezett?
— Úgy éreztem, egy kicsit kevesebb dolgot kellene „magammal vinnem a kofferban”. Sok ötletem született közgazdasági témáknál is az évek során, szeretném őket kidolgozni, megjelentetni. A kurzustól egyrészt énnt remélem, másrészt a feleségem azt mondta, ha lesz valami címem, papírom a végén, talán jobban elhiszik az emberek, amit írtam.

— Konkrétan milyen gondolatok foglalkoztatják?

— Egyrészt a kínálat-kereslet elmélet gazdasági vonatkozásai, másrészt az élet minden területén jelentkező kockázati tényezők számszerűsítésének lehetősége. De pl. a különböző értécsökkenési leírások kulcsok alkalmazásáról is van véleményem.

— Hogy érzi magát az egyetemisták között?
— Rettenetesen élvezem ezt a szituációt. Imádom a vitákat, úgy érzem, a mai napig is tudok vitatkozni.

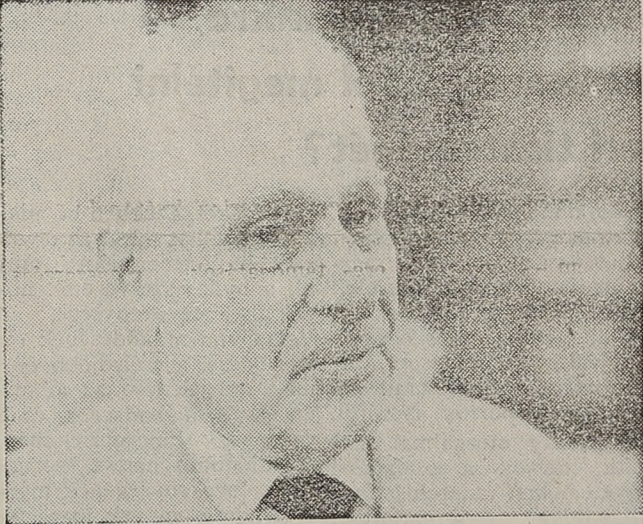
— Pedig az az általános vélemény, ahogy öregszik az ember, egyre kevésbé friss szellemileg. Vagy aki „kibantartja” az agyát és testét, arra ez nem igaz?

— Igen, ez így van. Ha valaki sokat gondolkodik, a legnagyobb hülyeségek is behagytni. A társadalomnak nagy hibája, hogy nem használja ki azt a hatalmas szellemi kapacitást, ami az országokban még létezik. Nyug-

díjba küldik őket a vállaltuktól, és kénytelenek ott-hon a macskájukat simogatni. Az, hogy én ide járok, egy kicsit protestálás ez ellen. De nem mindenki olyan harcos természetű, mint én.

— És mi a véleménye a „mai fiatalokról”?

— Ez olyan, mintha azt kérdezte volna, mi a véleményem a reneszánszról. Most is, mint mindig, vannak „ócska trógerék”, de sok a ragyogó srác. Nem lehet általánosítani.

Most is vannak „ócska trógerék”

Soós Katalin

Vérfolt, tolongás, győzelem

Már amikor megérkeztünk a városba, éreztem, hogy ez egy jó buli lesz. Az utolsó száz méteren csak négyszer álltunk meg, hogy megkérdezzük a helybelieket, hol is van a rögbimeccs. Erről ugyan fogalmuk sem volt, de azt lelkesen elmagyarázták, hol van a kisváros sportpályája. Szerencsénk volt, a rögbi és a pálya egybeestek. Az első félidő fele már eltelt, amikor csikorgó kerekkel lefekeztünk. Gyorsan felkaptuk a sporttáska, nem mintha abban lett volna a szerelés, csak úgy megszokásból. „Jegyetek van?” — állított barátom az ominózus vendégcsapat egyik tolongója. Nem volt idő arra, hogy megvárjuk, míg a kapus befejezi a csapattól. „Hol voltatok eddig? Öltözz gyorsan át! Mit kérsz bemelegítésnek bort vagy tómyéni?” Mivel durván 50 (?) pont előnye volt a vendégcsapatnak, megengedhető volt ez a lezserség. A játék még nem annyira sportszerűen zajlik, ezért egyiket vérfolt díszelgett az „előre bemelegített” mezen, valamint az egyik játékos ornyergén.

A második félidő igazán szórakoztató volt a nézőknek, a játékosoknak, na de nem biztos, hogy a

Nyomozz velünk az egyetemen!

Egy nagy család egymást nem vagy csak alig ismerő tagjai vagyunk itt, a Közgázon. Elsősorban egymás megismerése, másodsorban szórakozás, izgalom a célja újonnan induló játékunknak.

A címmel ellentétben nem öltek meg senkit, de még csak el sem raboltak, nem is ez a lényege a játéknak. Minden számban néhány információ segítségével leírunk egy személyt. Általában egyetemistát, de elképzelhető tanár is. Ezek után bárki, aki kedvet érez magában a nyomozáshoz megkísérheti kideríteni, ki lehet az illető. A határidő erre általában egy hét. Csoporttársak, barátok nagy előnnyel indulnak. Így jobban örülnék, ha „idegenek” is eljutnának a megoldásig. A leggyorsabb, legtalpraesettebb nyomozók névsorát lekölzöljük, illetve a legleleményesebb megoldásokat, amennyiben a detektívek módszereiket megosztják velünk.

Íme az első feladat: 1. Első éves fiú; 2. Az egyik neve „Á” betűvel kezdődik; 3. Nem részesül speciális képzésben; 4. Szereti és míveli a bélyeggyűjtést; 5. Jelen cikk írója.

Nos, akkor munkára fel! A „közözségi” nevét hozzatok be borítékban a szerkesztőségbe. Az olyan szellemes megoldásokat, mint „te” vagy „Königh Benedek” (ánév) nem tudjuk elfogadni. Beküldési határidő: december 21.

Königh Benedek

bíróknak is. Ő ugyanis egyedül rohantálta végig a pályát, mivel a partjelzők elfelejtettek megérkezni. Egy remek találmány ez a tolongás. Összesűrűsödik egy sereg ember, a látószögük egy ovális alakzatra szűkül le és megindul a sarkuk. Cél az embergyűrűn kívülre juttatni a labdát. Na, de mindext akkor, amikor az ember szinte semmit se tudatosan csinál, csak úgy megérezésre, hisz a fejek, lábak úgy összegabalyodnak, hogy már az is derék dolog, hogyha valaki tudja kivel van. És ami a lényeg, hatalmas erővel feszülnek egymásnak, s megindul a boly ide-odatancolása. Ekkor a labda már másodrendű szereplő a figurában. Időnként egy-egy néző megkegyelmezett és bekiabált: „Kint van!” Pár másodperc fáziskéséssel mindenkiten tudatosult a mondat jelentése, egyszerre emelkedtek fel a fejek a magasba. A labda már tényleg messze járt tőlük.

Es egy kiemelkedően szép akció. A vendégcsapat játékos megérzi a labdát és fut, és még mindig fut, sorra pattannak le az ellenfelek, kicslez mindenkiket, amikor a gólvonalhoz ér, hatalmas erővel vágja a földhöz a labdát. Élete első gólja, határtalan az öröm a lelkekben, diadalittasan megfordul és látja, hogy a csapatkapitány öröggörög, „Urísten — ordítja — már eszperter elmagyaráztam, hogy mi az angol rögbi játsszuk. Most már mindegy — gondolja —, úgysem múlik semmi ezen a pár ponton. S ez így igaz. A bíró lefújja a mérkőzést és 100 pont fölénygel zárják a fordulót.

A meccs kiértékelésére a helyi kocsmában került sor.

Ági

Kaland az élet

Schömer Norbert lesz az ISC első végzős hallgatója. Ha csak felületes lenne az ismeretségünk, kalandvágyónak tartanám. Bejárta már Nyugat-Európát, Amerikát, rendszeresen hajózik a tengeren, és most éppen azon igyekszik, hogy eljusson a dél-amerikai dzsungelbe.

Hogy milyen is ő valóban? A szülei szerint minden páros napon nagyon jó fej és kalandvágyó és minden páratlan napon bolond és felelőtlen.

Kalandozó szenvedélyét talán éppen a hajózás ébresztette fel.

Gyerekorom óta vitorlázom. Nincs nyaralónk, de van egy nagy hajónk a Balatonon. Erre jártam le minden évben. Aztán vitorlázó sportoló lettem — meséli Norbert. S hogy milyen szenvedéllyel úzi, azt több jó eredménye is bizonyítja. A magyar bajnokságon 3. 4. helyezés. A világranglistán nyolcvanadik lett a tavaly előtti évben, ami a repülő hollandi hajóosztályban jó helyezés, más nyugat-európai országokhoz viszonyítva.

Mint sportoló bejárta már Nyugat-Európát. Egyedül először Angliába utaztam, nyelvet tanulni. A nyelviskola mellett minden hét végén utaztam, kielégítve az idegen ország iránti kíváncsiságomat. Majd hazajöttem és befejeztem az Ybl Miklós Építész Főiskolát.

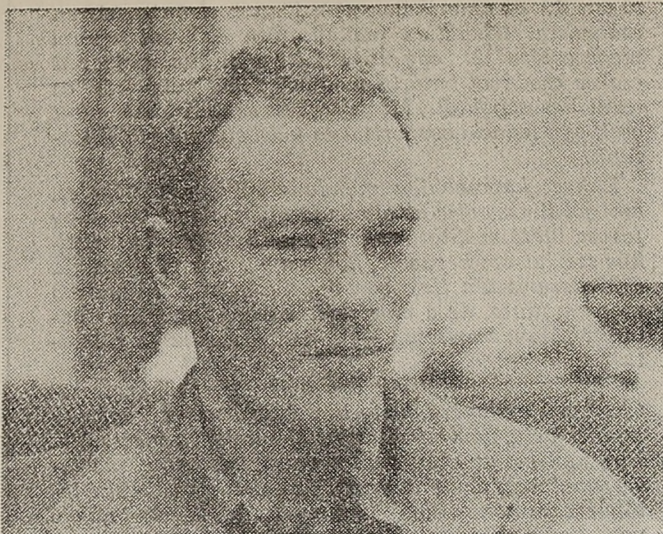
És amikor mint építész átvette a diplomáját, elhatározta, hogy tapasztalatoikat gyűjt. Szerzett is egy állást magának Amerikában.

Hogy sikerült munkát kapnia az USA-ban, hisz közismert, hogy nagyon is megnehezítik ezt az idegeneknek?

Tolmács voltam itthon egy amerikai építésznek, aki egyben egy houstoni építészirodának volt a vezetője. Ő ajánlotta fel, hogy egy diákvízummal megoldja, hogy egy évig nála dolgozhassak. Végül is rövidebb lett, mint egy év, mert a munkába állás előtt és után két-két hónapot utazgattam az Államokban, kettőt a keleti parton, kettőt a nyugati, mint háziasszony turista.

Mi volt a feladata Texas Houstonban?

Építészként dolgoztam. Felhőkarcolókat terveztünk Szingapúrba és Malaccába, távol-keleti befektetőknek. Vettem egy olcsó Chevroletet, amilyen Amerikában az összes rendőrautó és taxi, és reggelente mint egy jól öltözött office boy ezzel jártam dolgozni. A munka kilenctől fél hatig tartott. Kis elszeparált bokszkoban, beszélgetés és zeneszó nélkül egyfolytában dolgoztunk, az egy óra ebédidőt leszámítva. Nem volt könyv, különösen délután egytől hatig, amikor már fáradt is az ember, de szerintem ez az egyetlen stílus, amit lehet követni egy munkahelyen. Magyaror-

szágon is üdvös lenne bevezetni.

Munka után a kibérelt kis apartmanjában olykor főzött magának egy magyar szakácskönyvből, amit édesanyja küldött utána. Este pedig az átlag amerikai polgár életét élte. Moziba járt, teniszezett, úszott. Gyakran látogatta az egyetem előadásait, fórumait, főleg az építészetről szóló előadásokat. Diákokkal barátkozott, akikkel bejárta az egyetem összes kocsmáit.

Amikor kimentem, sokan azt hitték, ott is maradok. Meglepetésként, hogy nem akarok a nagy Amerikai Egyesült Államok polgára lenni, hogy nem ak-

diplomát szerezhetek. Két szempontból is érdekelt az ISC-ben folyó angol nyelvű képzés. Ezzel nem felejtem el az Amerikában tanult angolt, miután az üzleti életben is egyre fontosabbá válik.

Bekerültem az ISC-be a másoddiplomás képzésre. Nyolcan kezdtünk az évfolyamon, és mindössze három voltunk, akik diplomát szerettünk volna kapni. Aztán a másik két hallgató abbahagyta a tanulást, új diákok jöttek, velük folytattam a programot. S mivel én kezdtem legkorábban a képzést, így adódott, hogy én is fejezem be a legkorábban, most. Ezért leszek én az első diplomás az ISC-ben.

Hogy telt az ISC-ben az elmúlt két év?

Nekem az ISC nagyon sokat adott. Jó tanárim voltak, különösen a magyarok, olyan emberek, akiknek a tudása megkérdőjelezhetetlen. Az a nagy-nagy kavalkád, ami közgazdaságtani elméletből, gazdaságról, piacról forgott a fejemben, valahogy rendeződött, kitisztult bennem. Most már mindent el tudok helyezni a saját pozíciójamban.

Norbert szakdolgozati témáját úgy választotta, hogy mind az építészettel, mind a beruházással kapcsolatos legyen. Gazdasági számítás és üzleti terv a Szent Ferenc Kórház építendő Kardiológiai Intézetében címmel. Ez konkrét feladat volt, így el is tudta adni a szakdolgozatot.

Kétdiplomás szakemberként mi a jövő terve? — kérdeztem.

Építőipari tervezéssel és beruházással akarok foglalkozni. Már alapítottam egy kft-t Funkció, forma és finanszírozás néven.

Es ezzel a kalandozások korának vége?

Szó sincs róla. Ugyanis beneveztem a Camel Trophyba, abba a versenybe, amelynek a Camel a szponzorálója, s amelynek ötödik rostája után eldől, ki az a két ember, aki Magyarországról részt vehet a dél-amerikai dzsungelken átvezető nemzetközi terepjáróversenyen. Kilencezren neveztek be a versenybe. A harmadik forduló után bejutottam az első tizenkettőbe, másodikként. Persze ezzel még nem dől el semmi, ugyanis minden forduló után az eredményt lenullazzák. A törökországi döntőn derül ki, hogy ki lesz a két győztes. Nem reménykedem, nekem ugyanis nincsenek autóversenyzői tapasztalataim, de engem ez a második helyezés is jó érzéssel tölt el.

Mégis, mi az, ami hajtja egy ilyen embert próbáló versenyre?

Beülni egy terepjáróba a volán mögé, és száguldani úttalan utakon, megbizva a technikában, az ugyanolyan mint a vitorlázás, jó érzéssel tölti el az embert. Leereszkedik a lila-függöny, és úgy érzem, nincs számomra áthatolhatatlan.

D.

Lehetünk-e büszkék történelmi tudásunkra, avagy lehet-e politikai nyilatkozatokból megítélni egy politikus emberi tisztességét?

A Közgazdász 14. számában megjelent egy cikk, mely Telesi Pál egy-két hivatalos nyilatkozatából próbál belső mozgatórugóira következtetni. Véleményem szerint a cikk végén levont következtetés több mint kétséges.

Egy történelmi szövegnek alapvetően kétféle elemzése lehetséges. Lehet úgy elemezni — ahogy a cikk írja tette — a szöveget mint önmagában álló egész elemzési, és az illető szövegen

a szereplők nem szokták kimondani a véleményüket,

és arra törekcsenek, hogy minél kevésbé árulják el tényleges szándékaikat és céljaikat. Zűrzavaros helyzetekben ez hatványozottan igaz. Telesi Pál politikai kultúrájához — akár csak Bethlen Istvánéhoz — hozzátartozik az az örökség, amit Erdély jelentett. Csallád örökségként hozták magukkal azt, hogy hogyan kell politizálni kiszolgáltatott helyzetben. Az Erdélyi Fejedelemség politikáinak egyszerűen kellett jó viszonyt tartani nemcsak a császárral és a szultánnal, hanem rajtuk kívül mindenféle oszt-
rák zsoldosvezérel és török basával is. Mindketten ilyen szellemben politizáltak. Így mást mondtak a nyilvánosság előtt, mást mondtak különböző politikusoknak, teljesen eltérő nyilatkozatokat tettek az angol, francia, német és olasz követek előtt, akár ugyanazon nap.

Így tehát egy-egy kiragadott nyilatkozat alapján a numerus clausus törvények megszületését, az egyetemeken kezdeményezték,

a kultuszminisztériumhoz rendszeresen nyújtottak be a később megvalósultnál lényegesen szigorúbb szabályok iránti kérvényeket... a miniszterelnöki pozí-

kívül álló dolgokat figyelmen kívül hagyni — textalista módszer —, valamint lehet a szöveget tágabb összefüggéseiben vizsgálni — kontextualista módszer.

Az utóbbi kétségekívül több erőfeszítést igényel, de ha a szöveg szerzőjének szándékaira vagyunk kíváncsiak, ezt célszerű alkalmazni.

Három tényező is ezt indokolja a jelen esetben. A politika általában olyan terület, ahol

akár teljesen eltérő kép alakulhat ki róluk.

Ezen elvek alapján megvizsgálva Telesi Pál szerepét árnyaltabb, a cikk írójától eltérő kép alakulhat ki bennünk.

Először is vizsgáljuk meg Telesi Pál szerepét a numerus clausus törvény megszületésében. Nem szabad elfelejteni azt, hogy ekkor a politikai rendszert nagyfokú instabilitás jellemezte. Az okok részben külpolitikaiak, részben belpolitikaiak voltak. Ez utóbbiak közé tartozott, hogy nem épült még ki szilárd rend — nem szabad elfelejteni, hogy ekkor az egyedüli fegyveres erőket az országban a különböző különítmények jelentik, a kormány rendelkezésére álló — erejében a külföld által korlátozott — hadsereg, rendőrség és csendőrség csak ekkor kezd kiépülni.

Az egyetemeket ugyanezen széljobboddali zavarások, a baloldali és zsidó hallgatók terrorizálása jellemzi.

A numerus clausus törvények megszületését, az egyetemeken kezdeményezték, a kultuszminisztériumhoz rendszeresen nyújtottak be a később megvalósultnál lényegesen szigorúbb szabályok iránti kérvényeket... a miniszterelnöki pozí-

cióba kerülő Telesi Pál gróf is, miként később miniszterelnöki expozéjából is kitérnék, törvényes keretek közé kívánta szorítani az anarchisztikus helyzetet teremtő

kívül álló dolgokat figyelmen kívül hagyni — textalista módszer —, valamint lehet a szöveget tágabb összefüggéseiben vizsgálni — kontextualista módszer.

...nem elég megbízható... védi a zsidókat... túlságosan liberális... etc."

De további érvelés helyett, hadd álljon itt egy visszaemlékezés: „Nem zárkozhatom el — az igazmondás kötelező igényével — a két háború közti kor mai napig is sokakban a legfájdalmasabb emlékeket idéző, ún. »zsidókérdéssel« kapcsolatban a Ligában elhangzott vélemények közlése előtt, Telesi Pál magatartására emlékezem. A német nácizmus hatására a magyar társadalom egy része a jobboldal felé tologott, és a Darányi-, majd az Imrédy-kormány alatt előkészített újabb »zsidótörvény« végrehajtását követelte. Telesi Pál többször kijelentette, hogy a magyar alkotmány ellenében nem hajlandó magyar állampolgárok személyi

c. műveket. Ezekben bő adalékot találhat mind az olyan korabeli eseményekre, mint pl. a nyilas szervezetek növekvő tevékenysége, a Volksbund működésének elkezdődése, a szélsőjobb elemek megjelenése az államigazgatás, a hadsereg és a gazdaság kulcspozícióiban, a különböző német szervezetek tevékenységének megélnkülése, melyek jogos félelemmel töltötték el az ország lakosságának nagy részét egyszerű emberektől kormányozóig bezárólag — jellemző Horthynek egy levele Telesi Pálhoz, melyben felsorolja aggodalmait, és a végén kéri, hogy égesse el a levelet. Ugyanezen művekben bőséges adalék található arra is, hogy Telesi Pál mit tett — nyilas lapok, pártok betiltása, vagy Hitlerrel szembeni magatartása — érdemes elolvasni, hogy Hitler és különböző környékbeli országbeli politikusok tárgyalásai során hányszor kerül szóba Telesi, mint olyan, aki

jogaiban különbséget tenni. Darányi bukása után Horthy kifejezett kívánsága ellenére sem vállalt megbízást kormányalkításra. (...) A csupán ellenérzéssel elfogadott kormányalkítás Telesi számára egyben politikai csapda is volt, mivel a miniszterelnöki szék arra kötelezte, hogy a parlament által megszavazott »zsidótörvényt«, és annak végrehajtását tudomásul vegye. (...)» (Lázár I.: Törvények Telesi Pálról in: Valóság, 1993/3)

Remélem, hogy az itt leírtak eléggé hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Telesi Pál sommás elítélése helyett valamivel árnyaltabb, a valósághoz közelebb álló kép alakulhasson ki róla.

Sziklay Levente

Van-e közös nyelve Európának?

A legjellemzőbb epizód talán a következő párbeszéd volt a politikatudományi tanszék *Parlamentari átala-* *kulás Kelet-Közép-Európában* című konferenciáján december 4-én délelőtt. A cseh kutató hölgy hosszan ecsegtelte országai politikai rendszerének alakuló korporativizmusát, mire a skót politológus megjegyezte, hogy nem tudja miről beszél közép-európai kollégája, de az bizonyosan nem korporativizmus, mert az olyan jól felépített intézményrendszert, civil társadalmat tételez fel, ami régióknak ezen a felén aligha alakulhatott még ki. A viszontválasz így hangzott: „És vajon a kedves kolléga megértene-e, hogy miről beszélnek, ha nem nevezném a dolgot korporativizmusnak?”

Hát igen, van még miről eszmét cserélnünk az Európa különböző vidékén élő kutatóknak — ezért is szervezték ezt a háromnapos konferenciát a *Friedrich Neumann Alapítvány* támogatásával. Sőt, ha hihetünk *Bogdan Góralczyk* lengyel politológus-diplomatának, még a közép-európai régióon belül országok sem találták meg közös nyelvüket. Mindegyiküket súlyos sérelmek érték történelmük során, ami miatt befelé fordulnak, elsősorban saját magukkal törődnek. A saját elképzelésüknek megfelelően akarják rendezni közös dolgaikat is, ez vezet aztán a regionális együttműködési kísérletek, a visegrádi együttműködés, illetve a közép-európai kezdeményezés problémáihoz.

Bayer József a régióknak új erőre kapott nacionalizmus megerősödésének lehetséges okait gyűjtötte össze. Legalább négy körülmény játszhat szerepet ebben. Először is az, hogy az itteni országokban bizonyos korábbi elmentéket, problémákat csak a szőnyeg alá söpörtek, jelegtek az elmúlt 40 évben. Másodszor a rendszerváltás nyomán számolnunk kell egyfajta identitásváltsággal. A szocializmus bukása után a nemzeteknek, elsősorban eliteknek újra kell fogalmazniuk, kik is tagjaik, melyek vállalható hagyományaik, mik a céljaik, honnan jöttek és hová tartanak. A nacionalizmus erősödését segíti, hogy a nemzetek felépülése, amely az első világháború után kezdődött, még mindig befejezetlen. Végül a nacionalizmusban kereshetnek legitimáló ideológiát azok az új politikai elitcsoportok, amelyeket — valamiféle teljesítmény híján — nem fogad el eleve vezetőjéül a politika közönsége, amelyek csak szavakban bizonyították eddig, hogy rátermettek a hatalom gyakorlására.

A Brit-szigetektől érkezett vendégek hangsúlyozták, hogy Kelet-Európában túl nagyok a parlamentekkel szembeni elvárások, túl abszolút módon kezelik a demokráciát. Az előbbi intézmény náluk már nem olyan fontos, a politikai küzdelmek már jórészt a parlamenteken kívüli érdekvérvényesítési formák segítségével, például a nyomáscsoportokon keresztül történnek. A parlament elfogadhatja a politikát, a politikusok tevékenységét az emberekkel, de csak azzal, hogy egyáltalán létezik, van. Ami a demokráciát illeti, hajlamosak vagyunk arról úgy beszélni, hogy valahol vagy van demokrácia, vagy nincs. Ehelyett használnunk kellene azt a megközelítést, hogy a politikai rendszerek valamilyen fokig demokratikusak.

Igaza volt annak a skót kutatóknak, aki azt mondta a viták szünetében, hogy a beszélgetések során sokkal többet tanulhat az ember, mintha előadásokat hallgat. A mostani konferencián elkezdett vita a következőn folytatható.

K.

Egyedülálló vizsgálat a középiskolások drogfogyasztásáról

A szociológia tanszéken a kábítószer-fogyasztást vizsgáló csoport a közelmúltban fejezte be a budapesti középiskolások körében végzett kutatását. A tapasztalatokról Paksi Borbála, a szociológia tanszék oktatója nyilatkozott.

Közel 10 éve foglalkoznak a drogfogyasztással a tanszék. A programot az intézetet kívül rekedt drogosokkal kezdtük. Később készítettünk egy felmérést a populációs vizsgálatot és 1992/93-as tanévben a középiskolások körében végez-

tünk ilyen kutatást. Ezeknek a vizsgálatoknak egy jelentős része Magyarországon egyedülálló, így többek között a középiskolások vizsgálat is, mivelhogy hazánkban nem készült még olyan iskolás populációra vonatkozó kérdőíves felmérés, amely módszertanilag megbízható lett volna. A hetvenes évek második felétől időnként végzett iskolai vizsgálatok arra voltak csupán jók, hogy a magyarországi drogfogyasztásról tudomást szerezzünk. A mi felmérésünk az Európa Tanács

Pompidou csoportja által kidolgozott útmutatások alapján készült,

így nemzetközi adatokkal összehasonlítható. A Pompidou csoport munkájába több európai ország bekapcsolódott, a nagyvárosok drogfogyasztását vizsgálva általában kormányfinanszírozással. Nálunk ez nem így van. Mi a vizsgálatot az Országos Tudományos Kutatási Fejlesztési Alap (OTKA) finanszírozásával végeztük el. Szakmai berkekben nagy

publicitást kapott a kutatásunk. A vizsgálatról megjelent *Elekes Zsuzsa* egyetemi docens könyve is a *magyarországi droghelyzet a kutatások tükrében* címmel. Ezek nyomán ugyanezekkel a módszerekkel az ország más városaiban is elkezdődtek a középiskolások vizsgálatai.

Az első középiskolások vizsgálat Budapest 4518 diákot érintett. Ez

a budapesti harmadéves középiskolások diákok egyhatodát

jelentí. Azért éppen a harmadévesek, mert úgy gondoltuk, hogy az életkor előrehaladtával nő az esélye a drogfogyasztás kipróbálásának. Ugyanakkor mivel a szakmunkásképzés harmadéven fejeződik be, ezt a populációt sem szerettük volna kihagyni a felmérésből.

— *Milyen kérdésekre kellett a diákoknak válaszolni?*

— A kérdőív jelentősebb részében a kérdések, kifeje-

zetten a drogfogyasztáshoz kapcsolódtak. Ezen belül is két részre tagolódtak a kérdések. Az egyik részben a droggal kapcsolatos véleményeket, attitűdöket próbáltuk feltárni, a következő rész magára a középiskolások drogfogyasztási szokásaira kérdezett rá. A drogot itt tágra értelmeztük, a cigaretta- és az alkoholfogyasztást is beleértettük. Ezenkívül rákérdeztünk az

altatók, nyugtatók, ópiáltartalmú gyógyszerek

fogyasztására is, vagyis az úgynevezett legitím — orvosi rendelvényvel is hozzáférhető — kábítószer-csoportjára.

Rákérdeztünk az úgynevezett illegitím drogfogyasztására, ide tartoznak a más ópiátszermazékok,

marihuána, vadkender, hasis, LSD, kokain

és érdeklődtünk a szípuzás iránt is. Ez utóbbi a legitím fogyasztás kategóriájába kellene, hogy tartozzon, hiszen a boltokban mindenki számára hozzáférhető, mi azonban az elemzés során az illegitím szereknél vettük számba. Ugyanis ennél a szernél egyértelműen eldönthető, hogy kábítószer-fogyasztási céllal történik a használat.

Használat szernél megkérdeztük az előző harminc napban való fogyasztást. Az elmúlt évi fogyasztást és az eddigi élete során való fogyasztást.

a megkérdezetteknek a 17,7

százaléka próbálkozott már valamilyen legális módon hozzáférhető szer visszaélésére használatával, nyugtatóval, altatóval vagy opiáltartalmú szerrel. Ez a szám már csak azért sem tekinthető alacsonynak, mert 16-17 éves fiatalokról van szó, akiknek a 17 százaléka visszaélésre alkalmas gyógyszereket szed, ha nem is drogfogyasztási, hanem öngyógyítási céllal. De akkor sem tekinthető alacsonynak ez a szám, ha a nemzetközi adatokkal hasonlítjuk össze. Amerikában, amely köztudottan élen jár a drogfogyasztás tekintetében a legnagyobb értéket 11 százalék körül a nyugtatófogyasztás érte el. Viszont az

utóbbi évek adatai alapján ez már csak 4-5 százalék körül mozog. Nálunk orvosi javaslat nélkül nyugtatót az eddigi élete során 13 százalék szedett a megkérdezettek közül. Az altatófogyasztás orvosi javaslat nélkül az eddigi élete során 6,4 százalék volt, opiáltartalmú szerek fogyasztása pedig 4,5 százalék. Ezek az értékek a nemzetközi összehasonlításban is magasabbak.

A legitím szerek fogyasztásánál a havi fogyasztási értékek kicsik, ám orvosi javaslat nélkül nyugtatókat 2,9 százalék, altatókat 0,9 százalék, opiáltartalmú szereket 1,3 százalék vett be az elmúlt hónapban.

A kábítószeres veszélyességéről megoszlanak a vélemények

Rendszeres fogyasztásról tehát nem beszélhetünk,

de más országban sem rendszeres ennek a populációnak — 17 éves korban —, a drogfogyasztása.

Az illegitím szerek esetében a vadkender fogyasztása az ami a havi fogyasztási érték esetén is viszonylag magas. 2,1 százaléka a megkérdezetteknek az elmúlt hónapban is fogyasztott marihuánát, vadkendert, hasist. Az eddigi élete során a megkérdezetteknek viszont 6,3 százaléka fogyasztott már marihuánát. Opiátszermazékokat a megkérdezettek-

11,6 százaléka próbálkozott már valamilyen illegitím szer használatával.

Itt azonban hangsúlyozni kell, hogy nem rendszeres fogyasztásról van szó az esetek többségében. Erre utal az, hogy az évi és a havi fogyasztási értékek is viszonylag alacsonyak. A marihuána fogyasztása esetében érdekes módon viszont szintén nincs a teljes élettartam alatt való fogyasztás és a havi fogyasztás között jelentős nagyságrendi különbség.

viszonylag újkeletű jelenség Magyarországon.

Szípuzás teljes életre vonatkozó fogyasztási értéke 3,4 százalék és az elmúlt hónap-

a szípuzás periódusa már lefutott,

Magyarországon, ellentétben a többi illegitím szer fogyasztásával.

— *Ha összehasonlítjuk Amerikával a magyar adatokat, milyen tendenciát*

nek 3,1 százaléka fogyasztott. Ugyancsak magas a fogyasztás a szípuzás és az anfetaminnal már próbálkozók száma. Itt is három százalék körüli értékeket kaptunk. A többi szer esetében a teljes élettartamban való fogyasztás viszonylag kicsi. LSD-t, kokaint a megkérdezettek 1 százaléka fogyasztott már.

Ha az átfedéseket kiszűrjük az egyes fogyasztás közötti összességében a megkérdezett harmadéves, középiskolások populáció

teljesen alaptalanok.

Ma már egyre inkább az a megítélés az elfogadott, hogy a marihuána fizikai függést nem okoz, ugyanakkor pszichés kötődés — mint minden olyan szer esetén, amely befolyásolja a pszichés állapotot, az érzékelést, az érzelmeiket a reakciókat — kialakulhat.

Ennek alapján szokott felmerülni a marihuána legalizálásának a problémája. Az ezt ellenzők arra hivatkoznak, hogy a marihuána mint

jelentí, hogy egyre idősebb korosztályok egyre többször próbálják ki. Vannak, akik később próbálják ki a kábítószer. Ettől az életkor előrehaladtával ez az érték növekszik.

Ha időben vizsgáljuk a fogyasztást, akkor valamelyest a kábítószerfogyasztás csökkenéséről, illetve stagnálásáról beszélhetünk az utóbbi időszakban. A hatvanas években kezdődött el a kábítószer szélesebb körű elterjedése Amerikában és Nyugat-Európában is. A hetvenes, nyolcvanas évek elejéig Amerikában növekedés tapasztalható, utána valamelyest csökken a fogyasztás, az utóbbi időben pedig stagnál. Leginkább Amerikáról vannak információink a drogfogyasztás

a marihuánának tündöklő negatív hatások csak a fantázia szüleményei,

egy belépő drog szerepel egy úgynevezett drogos karrier kialakulásában. Vagyis a marihuána fogyasztása maga után vonja más annál veszélyesebb drogok fogyasztását. Ez azonban egyáltalán nem bizonyított. Mint ahogy az sem, hogy a drogos karrier is létezik abban a tekintetben, ahogy növelik az adatok, egyre keményebb szerekekhez folyamodnak és egyre gyakrabban. Mind több az olyan vélemény, miszerint

a drogkarrier nem visszafordíthatatlan folyamat,

meg lehet állítani, ki lehet lépni, vissza lehet térni alacsonyabb szintű drogfogyasztásra és nincs adagnövelési kényszer sem feltétlenül. Tartós, nagy mennyiségű marihuánafogyasztás is okozhat károkat, de egyes vélemények szerint ez sokkal inkább a fogyasztók életmódbeli sajátosságaival függ össze, mint magával a szerrel. Egyes vélemények szerint a kábítószeres olyan veszélyesek, amilyen veszélyesnek tekintik azokat és veszélyességük attól függ, hogy milyen körülmények között, milyen gyakran, milyen minőségben fogyasztják.

— *Van-e képe a tanszéknek arról, hogy milyen az egyetemisták drogfogyasztása, ők vajon gyakrabban fogyasztanak, mint a középiskolások?*

— Nem végeztünk vizsgálatot a tanszéken egyetemisták körében. Egyik hallga-

tekinetében, ott ugyanis az epidemiológiai vizsgálatok rendszeresen felvételre kerülnek. Európában ennek nincs ilyen hagyománya.

— *Egyre gyakoribb a fiatalok körében a kábítószerfogyasztás a szórakozóhelyeken, könnyen hozzájutnak a marihuánához, a hasishoz, amelyeknek az alkalmi fogyasztása véleményük szerint nem okoz függőséget. Valóban így van ez?*

— A marihuánáról és az összes többi kábítószerrel is megoszlanak a szakirodalomban a vélemények. 1972-ben az USA-ban a marihuána hatásának és következményeinek vizsgálatára létrejött egy bizottság. Azt az állásfoglalást adta ki, hogy

egy belépő drog szerepel egy úgynevezett drogos karrier kialakulásában. Vagyis a marihuána fogyasztása maga után vonja más annál veszélyesebb drogok fogyasztását. Ez azonban egyáltalán nem bizonyított. Mint ahogy az sem, hogy a drogos karrier is létezik abban a tekintetben, ahogy növelik az adatok, egyre keményebb szerekekhez folyamodnak és egyre gyakrabban. Mind több az olyan vélemény, miszerint

a drogkarrier nem visszafordíthatatlan folyamat,

tónk, Hajdu Zsolt készítette egy TDK-t '91-ben az egyetemisták drogfogyasztásáról, amelynek során egy felsőbb szintű képzésű fiatalok körében megkérdezték a kérdésblokkunkat alkalmazott. A megkérdezett egyetemisták 13,4 százalékánál tapasztalt valamilyen drogfogyasztást, ami magasabb volt a felnőtt populáció 5,5 százalékos adataihoz képest, és alacsonyabb a középiskolások 24 százalékos drogfogyasztáshoz képest, noha az egyetemisták körében már egy nagyobb életperiódus vizsgálatára volt lehetőség. Ez a vizsgálat 150 diákot kérdezett meg, az adatok értelmezését azonban a felvétel során megjelenő módszertani problémák nehezítik. Tervezzük azonban, hogy a felsooktatásban is elvégzünk egy hasonló drogfogyasztási kutatást, egyelőre azonban ennek még nincs pénzügyi fedezete.

D.

Meghívó Értelmiség és politika

A Széchenyi István Szakkollégium két vitaestet rendez december harmadik hetében a magyar szellemi közéletet izgatottan tartó témákban. December 15-én 18.00 órai kezdettel „Értelmiség és politika” címmel kerül sor pódiumvitára az egyetem II. előadótermében. Az este folyamán — szándékaink szerint — a következő kérdések kerülnek megvitatásra:

1. Hogyan értelmezhető az értelmiség autonómiája?
2. Milyen a magyar értelmiség viszonya a demokratikus intézményrendszerhez?
3. Hogyan, milyen eszközökkel és milyen témákban próbálták befolyásolni a különböző értelmiségi csoportok a politikai életet a nyolcvanas évek végétől?
4. Miért és milyen szerepre próbálják a politikai pártok megnyerni az értelmiség különböző csoportjait?

A vita során először **Körösi András** tart vita-indító előadást „Értelmiségiek és demokrácia” című cikkek (Megjelent: Valóság, 1993/11.) és az általunk feltett kérdések alapján. Ezután **Bence Gyula**, **Lengyel József**, **Donáth László** és **Kovács András** tartanak korreferátumot.

Az ezután sorra kerülő vitában való részvételre több neves közéleti személyiséget, értelmiségit és politikust meghívtunk, többek között **Balassa Pétert**, **Beke Katát**, **Bence Györgyöt**, **Csoóri Sándort**, **Esterházy Pétert**, **Györgyöt**, **Katona Tamást**, **Kocsis Zoltánt**, **Konrád Györgyöt**, **Kósa Ferencet**, **Lengyel Lászlót**, **Szajer Józsefet**, **Vitányi Lívánt**, akik közül már többen jelezték részvételüket.

Másnap, december 16-án, csütörtökön 18.00 órai kezdettel arról vitatkozunk, hogy „Lehet-e vitatkozni a népi-urbanus vitáról”? Az előadók **Kovács Éva** és **Gyurgyák János**, a vitavezető **Krémer Balázs** lesz. Mindez a Ráday utcai kollégium alagsorában kerül megrendezésre.

Mindkét előadásra mindenkit szeretettel várunk!

AEGEE Week End Balatonkenesén

Sajnos viszonylag kevesen vettek részt az AEGEE budapesti csoportja által szervezett week end-en november utolsó hétvégéjén, pedig akik elmentek nagyon kellemes és hasznos pár napot töltöttek együtt. A résztvevők — a kiváló elhelyezés és ellátás mellett — megismerkedhettek az **Európai Hallgatók Egyesületével**, valamint annak budapesti képviselőivel.

A nemzetközi diákszervezet 1985-ben alakult meg, a magyar fővárosban 1990 októberében jött létre az első kelet-európai antenna, vagyis helyi szervezet. Az AEGEE-nek ma már mintegy 150 városban közel 15 000 tagja van. A szervezet támogatója az **Európai Közösség**, pártfogói között található **Jacques Delors**, **Francois Mitterrand**, **Helmut Kohl** is, s 1993 márciusától az **Európa Tanács** parlament ülésein az AEGEE-Európa tanácsadói státust nyert. A szervezet főbb tevékenységei közé konferenciák, szemináriumok rendezése tartozik a legkülönbözőbb témákban (kultúra, politika, környezetvédelem).

A budapesti antenna leg-

közelebbi nagy rendezvénye az **etnikai és nemzeti kisebbségekkel foglalkozó konferencia** lesz február 17. és 20. között, melyre a kontinens számos országából várnak diákokat. A jövő év első felében minden hétvégére jut egy konferencia, Palermótól Helsinkitől és Eindhovenotól Isztambulig számos nagyvárosban, többek között a demokrácia válságáról, a tömegmédiáról, a környezetvédelemről, de lesz sifutás a Lappföldön és vitorlázás Milánó mellett is. Ezeket a programokat minden AEGEE-tag részt vehet, s talán nem mellékes, hogy csak az utazást és egy jelképes összeget kell fizetni.

Az AEGEE Budapest várja mindazokat, akik szívesen tagjai lennének egy ilyen nemzetközi diákszervezetnek és számít azokra is, akik szívesen dolgoznának az AEGEE-programok szervezésében. A csoport irodája az egyetem az első emelet 163-ban található, ahol minden kedden 7-től tartanak gyűlést, amely minden esetben a klubban folytatódik.

Stelbaczy Tibor

Meglátni és megszeretni...

Gerson Perry nem az első, aki szerelmese lett Budapestnek. Sok külföldi diák találja nagyon vonzóan Kelet-Közép-Európának ezt a Párizsát, ami oly sok mindent tud kínálni a számukra. Gersont arról kérdeztük, mi hozta őt ide, miért töltött már eddig is sokkal hosszabb időt itt, mint amennyit itteni tanulmányai eredetileg lehetővé tettek volna a számára.

— **Miért jöttél Magyarországra?**

— Nemzetközi kapcsolatok szakos hallgató voltam a San Franciscó-i Állami Egyetemen. A szak témáján belül Kelet-Közép-Európa érdekelt a leginkább. Úgy éreztem, nem elég csak könyvekből és újságokból tájékozódni a régióról, hanem el kell jönni ide. Közvetlen élményeket kell szereznem, részesevé kell válnom az itteni életnek. Végül a CIEE csereprogram egyik diákjaként érkeztem ide 1992 őszén.

— **Azt mondtad, a régió egésze érdekelt. Miért pont Magyarországra jöttél?**

— Két okom volt erre. Az első személyes: anyám magyar, 1956-ban emigrált az Egyesült Államokba. Amióta az eszemet tudom, meg akarom ismerni a helyet, ahonnan származik. Úgy vélem,

ezzel saját magamról is többet megtudhatok, a saját gyökeremet is jobban megismerhetem. Másrészt biztos vagyok benne, hogy Magyarország az a hely, ahol a legjobban tanulmányozhatom a posztkommunista országok átalakulásának problémáit. Van összehasonlítási alapom, hisz '93 telén Prágában is tanulhattam, de úgy döntöttem: visszajövök Budapestre.

— **Miért?**

— Néhány hónap kevés ahhoz, hogy az ember kellően megismerje a nyelvet, a hétköznapi életet, az itteni szokásokat. Időközben sok barátot szereztem, őket sem akartam elveszíteni. De ami még fontosabb: úgy éreztem, Budapest az egyik legjobb európai város. Nagyon kozmopolita, és az egyik legszebb azok közül a városok közül, amelyeket ismerek. Vannak keleties és nyugatias jellegzetességei is. Az emberek nagyon kedvesek, és azt kell hogy mondjam: a nők nagyon szépek. Távol áll tőlem, hogy származásuk, országuk alapján ítéljem meg a nőket, ennek ellenére elfogadom a közhelyet: a magyar nők gyönyörűek és intelligensek.

— **Úgy tudom most éppen nem tanulsz, hanem dolgozol...**

— Igen, egy jogtanácsosi irodában van állásom, illetve a Rádió Bridge bizonyos programjaiban veszek részt. Néhány újság számára alkalmi munkát végzek.

— **Amióta Magyarországra jöttél, sokat utazol Kelet-és Nyugat-Európában. Mésélj a benyomásaidról.**

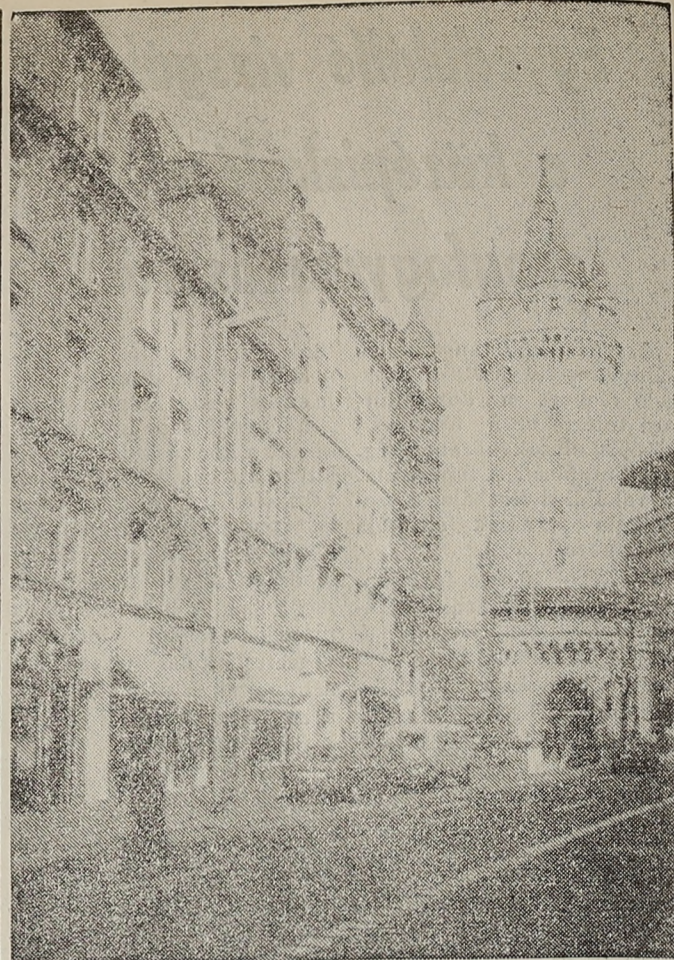
— Voltam párszor Bécsben. Egy kicsit túl tisztának és túl sterilnek találtam. Jobban szeretem azokat a városokat, amelyek szépek, de ugyanakkor élők, izgalmasak, mozgalmassak. Az igazi helyeket, amelyek egy kicsit „maszatosak”, mint például Párizs. Ahogy említettem, voltam Prágában is. Az a város Budapesthez hasonlóan szép, a gond csak az, hogy a legszebb részei egy kis körzetben találhatók, amely tele van turistákkal. Szlovákián átutóztam idén nyáron. Úgy tűnt számomra, ez a leginkább „sztláinizált” ország a környéken. Igaz, a természet szépségei ott is fantasztikusak. Korábban voltam Isztambulban a barátnőmmel. Az ő ötlete volt, hogy busszal menjünk Jugoszlávián és Bulgárián keresztül. Viszszafelé a határon kiszúrták, hogy amerikai útlevelünk van. Féltünk, hogy ott tartanak bennünket valamelyik

háborús körzetben. Szerencsére megúsztuk ezt a kalandot. Isztambul egyébként bazáiraival, a rengeteg siető emberrel körös-körül gyönyörű.

— **Mit csinálsz, szabadidőben?**

— Szeretek gitározni. Most éppen a dzsessz próbálom összeházasítani a hipoppal (rap). Imádom a mozi. A mozibajárás segít a nyelvtanulásban is és persze elszórakoztat. Az elmúlt tavasszal végignéztam a Magyar Filmek Fesztiváljának filmjeit. Érdekes volt összehasonlítani a különböző stílusokat. Kedvencem Bacsó Péter A tanú és Hány óra című filmje. Hiányoltam viszont az igazán könnyű, szórakoztató filmeket. Érdekes, hogy az angol „fun” és „funny” szavak, úgy tűnik, lefordíthatatlanok magyarra. Köz hely, hogy a magyarok mindig pesszimisták. Nem hiszem, hogy ez így igaz lenne, de az biztos, hogy bizonyos fokú pesszimizmus érződik a filmjeiken. Még az olyan komédiákban is egyértelműen jelen van egyfajta keserűség, mint a Sose halunk meg. Ez persze nem baj. Hollywood produkál éppen elég örült hülyeséget.

Miklósi Anna-Mária

VALAHOL EURÓPÁBAN

Üzleti etikai kurzus a gyakorlatban

Kalandok az Elamen Rt.-vel

MEGÉRDEMELTÜK AZ ÁTVERÉST

Feltehetőleg az olvasók nagy része észrevette, hogy az idén is volt közzé az egyik megbeszélésünkre a KDC-büfé képviselőjét, hogy a lehetőségekhez képest előrelhatárolhassák egymás érdekszféráit, hiszen az Elamen Rt. nem vett tudomást más érdekszférákról. Nem volt ez másképp a zenekar vezetőjével és a kaszinó főszervezőjével lezajlott tárgyaláson sem, ahol a menza beosztásáról, a zenekar elhelyezéséről esett (volna) szó (ha ebbe bármilyen kivülről lehetsége lett volna beleszólni).

Hibáztunk, és ezért megérdemeljük azt, hogy átverjenek minket! Nem érdemeltük meg, hogy szerencsénk legyen és a bálon jelen lévő Amstel-vezetőség hajlandó legyen lenyelni a békát, hogy kívülről hibáink láthatatlanok maradtak, hogy mindezek ellenére a vendégek jól érezték magukat a menzán, s hogy nem vertek át minket ennél sokkal nagyobb mértékben.

Hünlich Csilla—
Varró László

**MÁGYAR
HITEL
BANK RT**

**E SZÁMUNK
MEGJELENÉSÉHEZ
A MÁGYAR
HITELBANK RT. IS
TÁMOGATÁST
NYÚJTOTT**

Megbízunk bennük, mert hittünk nekik, hogy hosszabb távú együttműködésre töreksenek, mondván, a pénteki KDC-k alatt is lehetne egy hasonló kávéház. Elvileg persze lehetne — azaz most már csak lehetett volna.

A tévedés akkor történt, amikor elfelejtettük: Gentleman's Agreement csak gentlemanek között jöhet létre. Nem kellett volna megkötöni egy szóbeli megállapodást arról, hogy az Elamen Rt. nem árul üveges sört és üdítőt a bál idején, cserébe viszont igen jutányos áron megkapja az Amstel által szponzorált adóként az instruktoroknak adott csapatot sört — hiszen az Elamen Rt. nem tekint megszeghetetlennek egy szóbeli ígéretet. Célszerűbb lett volna szétosztogatni a sört a menza bejáratánál.

A TANSZÉK

5. évfolyam, 7. rész

Írta: Böhm, Sümeghy és dr. Mágénheim,
történik a Mintagazdaságtan tanszéken, 1993-ban

(Az előző rész tartalmából: Vidékyék vikendházában nem lehet a kft. mert oda se a víz, se a kávé nincs bevezetve. Egri Attila egerének összemorzsolódott a farka. A szintológia tanszék segít a félelmi dolgozatok kijavításában.)

(Doy Endre csendesen üldögi a tanszéki könyvtárban és kávézgat, amikor belép Ekcsöli Dénes.)

Ekcsöli: Szervusz Bandikám. Kiolvastad már a napilapokat?

Doy: Természetesen. Csak azt nem értem, hogy miért járunk ennyi hetilapot, ha egyszer nincs pénze a tanszéknek. Itt van például ez a Struce. Hát kinek van erre szüksége.

Ekcsöli: Látom Bandikám, ritkán jársz be a tanszékre. Tudod te például, hogy hány tagországa van az Andok—Kaukázus közönségnek, vagy milyen mandzsettagombot kell hordaniuk a kékszeműeknek? Esetleg azt, hogy mikor tudsz ven boszorka benyomását kelteni?

Doy: Nem, de ennek mi köze a Strucehoz?

Ekcsöli: Csak annyi, hogy ott is szerepelnek ezek a kérdések egy vetélkedősorozatban a főelőadók számára.

Doy: És ezekre a kérdésekre a főelőadók tudják a választ?

Ekcsöli: Hát nem mind-egyikre maguktól. De ez ugye nagy egyetem, fel kell hívni a megfelelő tanszék, tanszékvezetőt, dékánt, esetleg a rektort és már meg is van oldva a kérdés. Múltkor az egyik tanszékvezetőt az ágyból ugrasztották ki hajnali 10-kor ezzel az Andok—Kaukázus kérdéssel.

Doy: Dénsekém, viszont indul egy új vetélkedő a tv-ben. Nem lehetne az előfizetési díjat ráterhelni az egyetemi költségvetésre?

Ekcsöli: Megoldjuk, Bandikám.

(S. Neky az egyetemi könyvtárban olvasgat, amikor oda-lép hozzá Vezér.)

S. Neky: Visszahúz a szíved, Karcsikám?

Vezér: Hát, nem mondom, hogy nem bántom a meghitt, csöndes könyvtári hangulatot. De hát a pénz nagy úr. És te mit kutatsz?

S. Neky: Tudod, holnap előadást kell tartanom a mintagazdaságok privatizációjáról és most készülök rá.

Vezér: Látom, olvasol. Látok köztudott kedvelt oktatónk legújabb munkáját is a témában.

S. Neky: Károly, ezt a könyvet úgy fogjad, hogy rendkívül értékes példány. Ezt maga Latyakközi dedikálta.

Vezér: A könyvtárnak?

S. Neky: Nem. Fővezérnek.

Vezér: És aztán visszakérte?

S. Neky: Dehogyan. Fővezér odaajándékozta a könyvtárnak. Ritka nagy adományozó hírében áll az öreg.

Vezér: Vagy ajándéklónak híg a leve. De mindegy. De úgy veszem észre, hogy sokat fejlődött a könyvtár.

S. Neky: Sok az ajándékönyv. Te nem gondolkodol ilyesmin?

Vezér: Hát, most írtam egyet a futrológiai mintagazdaságtan témaköréből. Esetleg abból egy 250-300 példányt ajándékozhatok, feltéve, hogy szabadpolcra helyezik. De nem akarlak tovább zavarni, dolgozzál.

S. Neky: Viszlát.

(Körös Béla és Ekcsöli Dénes személyi kérdésekről morfondíroznak.)

K. B.: Ne viccelj, miért ne vállalnád el?

E. D.: Tulajdonképpen nem állna tőlem olyan távol a gondolat, de hát én nemrég jöttem csak vissza a tanszékre. Miért nem legyen véglegesen S. Neky a tanszékvezető? Nem mindegy,

hogy megbízott vagy nem megbízott?

K. B.: Ne kenjük el a dolgot jelentőségét! Itt koncepcionális kérdések forognak a kockán. A tanszék jövője.

E. D.: Azt hiszem, most egy kicsit dramatizálok a dolgot. De ne felejtse el, hogy volt egy olyan javaslat is, hogy várjuk meg, mi lesz a felsőbb szintű választás eredménye.

K. B.: Ha megvárjuk, az vagy Sallainak ad majd hát-szelet, vagy idejejtörnyöznek valakit aki fönt felszabadul. En egyébként pont ezzel ellentétes javaslatról hallottam.

E. D.: Most őszintén: nekem tulajdonképpen mindegy, hogy Zarecki vagy Válságos lesz-e a dékán. Csikós is lehet.

K. B.: Persze, hogy aztán jöjjön a csikócsapat! Különben is: ő egyszer már visszautasította. Válságos viszont lendületben van, Zarecki pedig nagyon igyekszik visszatérni, főleg mert nem tetszik neki az árnyékos oldal.

E. D.: Én éppen azt hallottam, hogy ő nem vállalná.

K. B.: Kéretti magát, hiszen ismered... Te is csak kéreted magad, de majd csak beadod a derekadat.

E. D.: És miért nem vállalom te a tanszékvezetést? Te még nem voltál főnök, ugye?

K. B.: Hát, állami vonalon nem. Talán épp ez lenne a probléma. Meg aztán docens az vagyok, de lehet, hogy a kisdoktori ehhez már kevés.

E. D.: Ugyan! Most megkaphatnád a nagydoktorit az életművedre. Csak azt kell mondani, hogy politikai okokból nem szerezheted meg eddig a minősítést.

K. B.: Ez így is volt; a politikai munka nagyon sok

időmet elvette. Szóval azt mondom, próbáljam meg?

E. D.: Tulajdonképpen azt. Csak azt a biztonságos gyufát ne osztogasd olyan feltűnően!

★
(Futrinka Tamás Market Ingriddel a menzán.)

M. I.: Unalmasak az óráid.

F. T.: Hát ezt meg honnan veszed?

M. I.: Földadod az olvasmányt, aztán következő órán már nem is emlékszel rá, hogy földadtad.

F. T.: Hetet-havat összehordasz.

M. I.: Nem ír szemet a táblára, szegény gyerekek meg nem tudják követni azt a sok idegen kifejezést meg nevet.

F. T.: Na, ebből elég. Ki vele, kitől tudod ezeket a... hazugságokat?

M. I.: Biztosan igaz, mert a gyerekek mondták el szemmináriumon.

F. T.: Szóval ahelyett, hogy tanítanál, a mintagazdaságtan órákról kérdezed ki őket.

M. I.: Csak egyszer, de akkor alaposan.

F. T.: Ez felháborító. Meg az is, hogy nem tudsz tisztességesen öltözködni.

M. I.: Tessék?

F. T.: Vigyázzhatnál arra, hogy színben passzoljon egymáshoz a blúzod meg a nadrágod. Ezt is a hallgatók mondják.

M. I.: Csak nem más oktatók öltözködéséről értekezel a hallgatókkal órán?

F. T.: Á dehogy. De hát ezekben a nagy liftekben sok mindent hall az ember... Úgy hogy igazán jól jön most ez a ruhapénz.

M. I.: Hát, az nem lesz túl sok. maximum valami marginális változásra lehet elég.

F. T.: Nem baj, legfeljebb ezután a lift helyett a lépcsőn járok — a kedvedért.

Kosárhírek

NB II-es férfi kosárlabdacsapatunk a X. forduló után hét győzelemmel, két vereséggel és egy elmaradt mérkőzéssel a II—III. helyen áll. Az utolsó két mérkőzés mérlege egy győzelem, egy

vereség. Ezek: Közgáz—Egri Tanép 113-88, legjobb dobók: Tamási (26), Farkas (24), Matskási (21), Szentpéteri (16). AFDSE—Közgáz 99-82, legjobb dobók: Mátrai B. (22), László (17), Tamási (12).

Újra 1968-ról

Tudományos ülésszak lesz 1968. Lázadás, reform, világpolitika címmel a Politikatudományi Intézet épületének III. emeleti tanácstermében (Alkotmány utca 2.) december 16-án. A konferencia nyitóelőadását Nyers Rezső tartja.

Minden érdeklődőt szeretettel várják a szervezők.

STEREO SHOP

8 százalékos kedvezményt adunk, diákigazolvány felmutatása mellett. Az akció vonatkozik az üzletünkben kapható valamennyi termékre (CD, LP, video- és audiókazetta)! Cím: 1114 Budapest, Bartók Béla út 59. Tel.: 166-9674. Nyitva tartás: 11-18-ig.

A Közgáz DiákCentrum következő műsora december 10-én, pénteken este 20.30-03.00-ig: *Lee Cooper Show*, fellép: *Kiss-Gidófalvy Band*; nonstop funky and soul disco (d. j.: *Szeles Tibor*); mozifilmek: *Felelősségük teljes tudatában* (am. r.: *Alan J. Pakula*), *Made in America* (am. vígjáték, fsz.: *Whoopie Goldberg*), teaház; salátabár; jégkrémbar; koktéllbar.

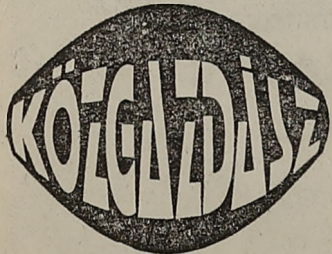
December 17-én, pénteken este 20.30-03.00-ig: évadzáró koncert: *Katona Klári* és barátai előkarácsonyi funky and soul disco (d. j.: *Szeles Tibor*); mozifilmek: *Célkeresztben* (am., fsz.: *Clint Eastwood*, *John Malkovich*), *A cég* (am., r.: *Sydney Pollack*, fsz.: *Tom Cruise*, *Gene Hackman*); teaház; salátabár; jégkrémbar; koktéllbar.

December 24-én és 31-én zárva tartunk!

Örömszene

Örömszene híjva az érdeklődőket december 26-án, vasárnap a Közgáz Jazz Klub (IX. ker., Kinizsi u. 2-6.). Fellép Szabados György és a MAKUZ (Magyar Királyi Udvari Zenekar), valamint újvidéki művészek: többek között — reményeink szerint Lajkó Félix, a fiatal, tehetséges hegedűs. Mindenkit szeretettel várunk.

További információk a közművelődési titkárságon (fszt. 22-es szoba, tel.: 117-5110).

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA
Megbízott szerkesztő: Molnár Gabriella
Szerkesztőség: Budapest IX., Fővám tér 8. 1093
Telefon: 217-4548
Kiadó: BKTE
93-6654.
Szikra Lannyomda Rt., Budapest
Felelős vezető: dr. Csöndes Zoltán
elnök-vezérigazgató
ISSN 0230-7529

Pályázati felhívás!

Német tanszék TEMPUS-programja keretében 194. július ill. augusztus hónapban, immáron második felső évfolyamos hallgató részére Németországban (többek között Belgiumban) egy hónapos időtartamú szakmai gyakorlat végzésére nyílik lehetőség.

Pályázati feltételek: felsőfokú szakmai anyaggal bíró német (Belgiumban angol) nyelvvizsga. Januári eredmény.

Nél TEMPUS-keretektől csupán az ösztöndíj — 140 1/fő biztosított, a fogadócégeket azonban nekünk kell megkeresnünk. A pályázati feltételekkel közösen megtalálható, a pályázati eljárást előnyben élveznek azok a hallgatók, akik egyenapcsolataik révén német, ill. belga cégektől írásos ajánlathoz jutnak hozzáférni.

Ösztöndíj összegéből egyébként a szakmai gyakorlat kapcsolatos valamennyi költséget, tehát utiköltséget, szállást, biztosítást és étkezést az ösztöndíjsszalga kifizetnie.

Pályázati határidő: 1994. január 10.

A pályázatokat, amelyeknek német, ill. angol nyelvű önéletrajza, valamint a szakmai gyakorlattal kapcsolatos elképzelések és elvárások leírásából kell állniuk, a német tanszék titkárságán dr. Károlyi Andrea TEMPUS-koordinátor részére kérjük (2 példányban) leadni.

Német tanszék

Amerikáról, angolul

E tanszék Kenneth Jansz professzor (Northwestern University) tartja a politikatudományi tanszék keretében a *John Marshall Chair of Political Science* előadásait. Egyesült Államok politikai rendszeréről, az előadás keretében a hallgatók a professzorral egyeztetés útján a hallgatók a választásán keresztül a tanszék oldalán keresztül a tanszék oldalán.

Pályázat

A Magyarországon Rt. a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemmel kötött megállapodás alapján az 1993/94-es évről pályázatot hirdet az alábbi témakörökben:

1. „A hazai motorizációs fejlődés megoldandó problémái az Európa motorizációs fejlődésének tükrében, különös tekintettel a nemzetközi közúti árusszállításra.”
Konzulens: Soós Imre, HC. Rt. Stefánia út.

2. „A kombinált fuvarozás vizsgálata, ezen belül a Ro-Ro fuvarozás gazdaságossági számítása a Magyarországon Rt.-nél.”
Konzulens: Förster Rudolf, HC. Rt. Stefánia út.

I. díj 30 000 Ft
II. díj 20 000 Ft
III. díj 10 000 Ft

Pályázhatnak az egyetemen e tanévben tanulmányokat folytató hallgatók, egyéni illetve kollektív pályamunkákkal.

Beadási határidő: 1994. június 30.

Beadás helye: Alkalmazott gazdaságtan tanszék titkársága (387. sz.).

Tanszék konzulens: dr. Péterfi János egyetemi docens (360. sz.).

A dolgozatokat átadottság minősíti.

A pályákat átadására az 1994. szeptemberi tanévnyitón kerül elő.

Alkalmazott gazdaságtan tanszék

Értelmezés

November közepén Magyarországon járt a filozófus Jacques Derrida. Miután a pécsi egyetem díszdoktorává avatták, új, *Amariximus szelleme* című könyvét népszerűsítő előadás tartott több száz néző előtt a budapesti Városházán. A résztvevők között Tamás Gáspár Miklós volt, de a nézők közül többen hozzászóltak.

Még jövedelme előtt megjelent két cikk a baloldali sajtóban, melyek a könyvet a marxizmus rehabilitálásaként értelmezték. Néhány héttel korábban a francia sajtó hasonló hibába estt.

Derrida ír arról, hogy könyvét egyoldalúan magyarázzák. A Magyar Hírlapnak nyilatkozva a következő programot adja: „Ha ma Marxot olvasunk, vagy róla szólnunk, mást kell tennünk, mint a pokolba küldeni őt vagy rehabilitálni. Sokkal bonyolultabb a tennivalónk, és azt hiszem, hogy a múltbeli diskurzusoknál, helyzeteknél összetettebb, nem pedig megmerevedett, ismételt gondolatokat kell felmutatnunk.”

Derrida stílusa — nem meglepő — semmit sem változtatott. Könyve dekonstrukciós: több rétegű értelmezést kíván.

A. N.—L. P.

Juhász Gyula: A történelem jőzansága

Megjelent Juhász Gyula posztumusz kötete *A történelem jőzansága* címmel. Juhász Gyula akadémikus, történész, a Széchényi Könyvtár igazgatója hosszú ideig volt egyetemünk nemzetközi tanszékének külsős oktatója. A nemzetközi kapcsolatok történetével ismertette meg a hallgatók több ge-

nerációját. Most megjelent kötetében számos olyan munkája is nyilvánosságra kerül, amelyet eddig még nem olvashattak a történelem iránt érdeklődő olvasók. A könyvet mindenki figyelmébe ajánljuk, megvásárolható a Kinizsi utcai könyvesboltban.

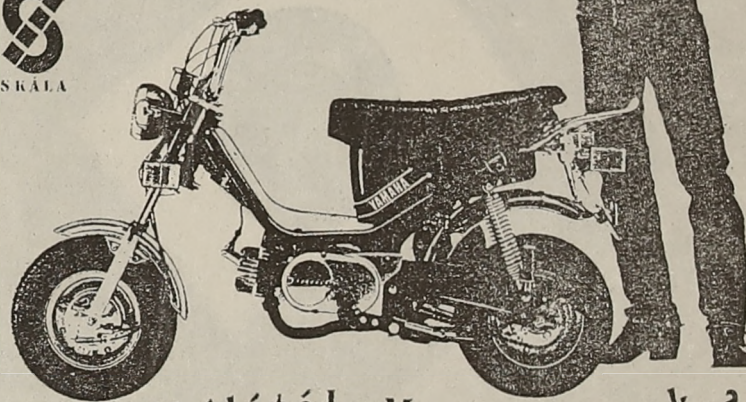
ROBOGÓ LEHETŐSÉG!

Aki ez év végéig a Skála Budapesti Áruházban, a Skála Metro Áruházban, illetve a győri Arrabóna, a székesfehérvári, a dunaujvárosi vagy a gyöngyösi Skála áruházban Levi's terméket vásárol, részt vesz az 1994. január 10-i sorsoláson, ahol

hat darab **YAMAHA** robogó

talál gazdára, amelyből négyet a budapesti, kettőt a vidéki vásárlók között sorsolunk ki.

De ez nem minden, mert aki 5000 Ft feletti értékben vásárol Levi's terméket, az minden elkeltött ötezer forint után egy-egy Levi's pólót kap ajándékba.

Levi's a Skálától. Motort adunk alá!

A HVG EZT AJÁNLIJA 1994-RE

23% megtakarítás

Ha december 15-ig előfizet, akkor három hónapon át ingyen olvashatja a HVG-t és az One-t és képen látható 250 Ft értékű ajándékosomagot.

Az ajándékok:

1. A HVG első számának reprintje, a lap 15. születésnapja
2. Egy Europa térkép az új országokkal és határokkal
3. Egy World Media különszám, amely a világ új gazdasági, politikai, kulturális hatalmi központjait megfigyelteti, megjelenik márciusban Budapesten és még a világ 15 országában

HVG...egyszerűen minden

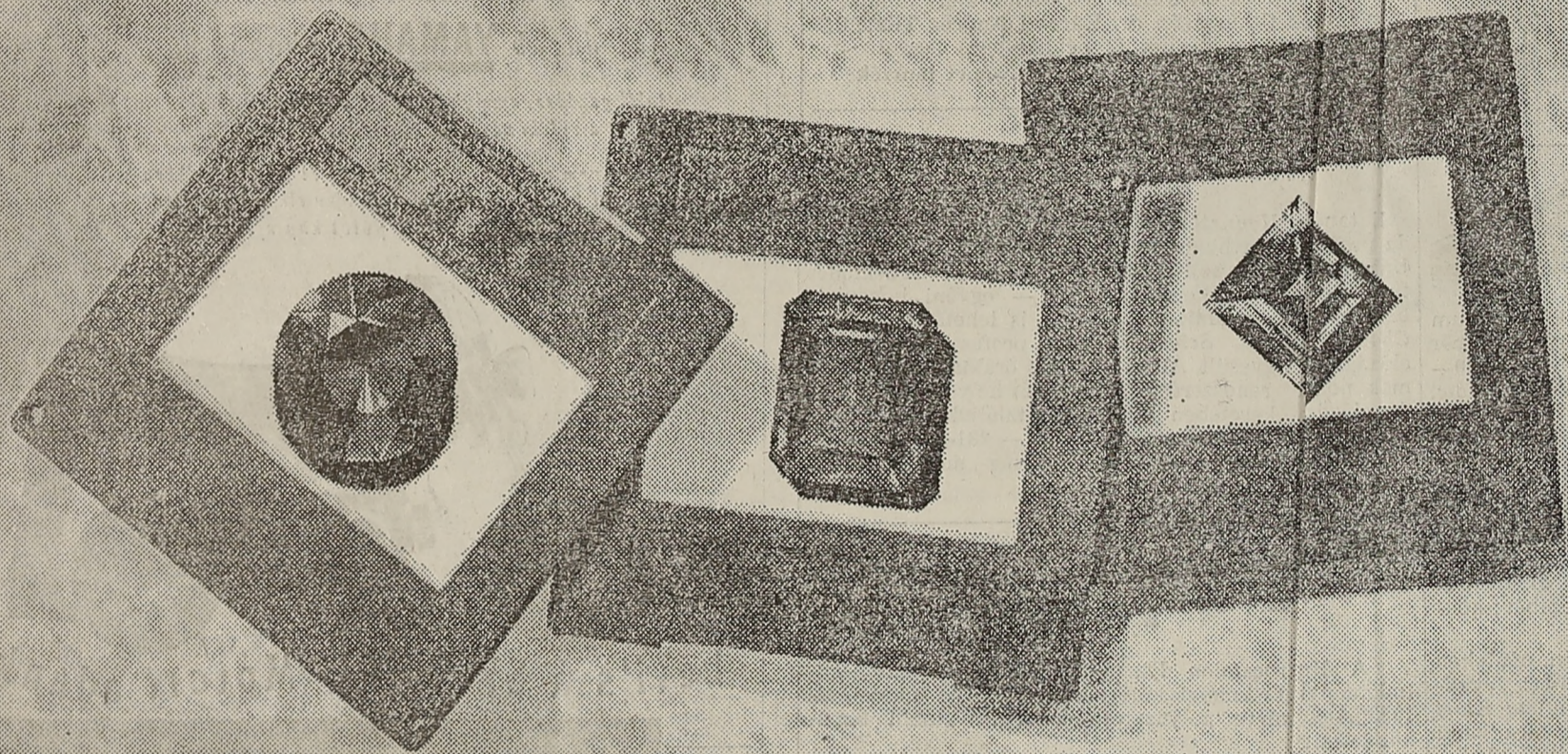
MEGRENDÉLŐ LAP

- Igen, megrendelem a HVG-t 12 hónapra diákaron, mindössze 1922 Ft-ért.
 Igen, megrendelem a HVG-t 6 hónapra diákaron, mindössze 961 Ft-ért.

Név:
Cím/névjelzőszám: Város:
Utca: Házszám: Telefon/Faxszám:

Megrendelését az alábbi címre küldje: HVG Rt., 196 Budapest, Pf.: 664 Fax: 149-7690

ÉRTÉK ÉS RAGYOGÁS

A Magyar Hitel Bank az értékpapírok mind teljesebb körével szeretné biztosítani, hogy tisztelt Ügyfelei pénzmegtakarításainak megtalálja az optimális megoldást. Bízunk benne, hogy a széles variációs lehetőségű lekötési időtartamok, a kamatozás típusai és a különböző névértékek lehetővé teszik, hogy Ön válasszon. Hiszen senki sem tudhatja Önnél jobban, hogy melyik értékpapírunk felel meg leginkább az Ön befektetési szándékának. A döntés nehéz, segítségül bemutatjuk Önnek a Magyar Hitel Bank értékpapírcsaládját.

RUBIN pénztárjegy. Változó kamatozás, 180 napos és 1 éves lekötés, vásárolható címletek: 10.000Ft, 50.000Ft, 100.000Ft, 1.000.000Ft

A RUBIN pénztárjegy azoknak kiváló, magas kamatozású értékpapír, akik lépést akarnak tartani az inflációval és vállalják az esetleges kamatesőkkenés kockázatát.

RUBIN

SMARAGD pénztárjegy. Fix kamatozás, 90 napos és 1 éves lekötés, vásárolható címletek: 10.000Ft, 50.000Ft, 100.000Ft, 1.000.000Ft

A SMARAGD pénztárjegy azoknak nyújt biztonságos befektetést, akik biztos kamatra akarják elhelyezni a pénzüket.

SMARAGD

ZAFÍR péztárjegy. Fix kamatozás, 180 rpos lekötés, vásárolható címletek: 10.000Ft, 50.000Ft, 100.000Ft, .000.000Ft

A MagyarHitel Bank legújabb „ékköve” gyesíti magában a biztonságot s a magas hozamot. Azoknak ajánljuk, akik fél évig biztonságban akarják tudni a pénzüket, valamilyen személyes cél érdekében takarékoskodnak, vagy még nem tudják, milyen tartós befektetésbe fognak, viszont fél év utáni jelentős kamatnyereséget remélik.

ZAFÍR

MAGYAR HITEL BANK RT

A Magyar Hitel Bank „ékkövei” a bank, valamint a Talentum Rt fiókjában vásárolhatók. Az érvényes kamatokat a Magyar Hitel Bank minden igazgatóságán és fiókjában, a Teletext Képcsúg 598. oldalán, valamint a Magyar Hírlapban találhatja meg.